

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN GÖREV YAPTIKLARI
EĞİTİM KURUMUNUN ÇEVRESEL KOŞULLARININ
ÖĞRETMEN MOTİVASYONU ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
(OSMANİYE İLİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FATMA BETÜL MUTLU

Malatya-2019

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN GÖREV YAPTIKLARI EĞİTİM
KURUMUNUN ÇEVRESEL KOŞULLARININ ÖĞRETMEN
MOTİVASYONU ÜZERİNDEKİ ETKİSİ (OSMANİYE İLİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FATMA BETÜL MUTLU

Danışman: Doç. Dr. Ali AYHAN

Malatya-2019

T.C.

İnönü Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Eğitimi Anabilim Dalı

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Fatma Betül MUTLU tarafından hazırlanan **Müzik Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Eğitim Kurumunun Çevresel Koşullarının Öğretmen Motivasyonu Üzerindeki Etkisi (Osmaniye İli Örneği)** başlıklı bu çalışma, 16.08.2019 tarihinde yapılan sınav sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan : Dr. Öğr. Üyesi Levent DEĞİRMENCİOĞLU

Üye : (Tez Danışmanı) Doç. Dr. Ali AYHAN

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Kübra Dilek TANKIZ

O N A Y

16/08/2019

Doç. Dr. Niyazi ÖZER
Enstitü Müdürü

ONUR SÖZÜ

Doç. Dr. Ali AYHAN'ın danışmanlığında, yüksek lisans tezi olarak hazırladığım, **“Müzik Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Eğitim Kurumunun Çevresel Koşullarının Öğretmen Motivasyonu Üzerindeki Etkisi (Osmaniye İli Örneği)”** başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın, tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım bütün yapıtların hem metin içinde hem de kaynakçada yöntemine uygun biçimde gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, bunu onurumla doğrularım.

Fatma Betül MUTLU

ÖNSÖZ

Çalışmamın her aşamasında yardımlarını, bilgilerini ve desteklerini asla esirgemeyen, her aşamasında yanımda olan çok değerli tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Ali AYHAN' a, bu süreçte ve hayatımın her döneminde, her zaman yanımda olan aileme sonsuz teşekkürlerimi ve sevgilerimi sunarım.

Fatma Betül MUTLU

Ağustos 2019

ÖZET

MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN GÖREV YAPTIKLARI EĞİTİM KURUMUNUN ÇEVRESEL KOŞULLARININ ÖĞRETMEN MOTİVASYONU ÜZERİNDEKİ ETKİSİ (OSMANİYE İLİ ÖRNEĞİ)

MUTLU, Fatma Betül

Yüksek Lisans, İnönü üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Ali AYHAN

Ağustos-2019, XVII + 71 Sayfa

Bu çalışmada, Osmaniye ilinde görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinin, görev yaptıkları eğitim kurumundaki var olan çevresel koşulların, müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonlarına yönelik olumlu-olumsuz etkileri araştırılmıştır. Araştırmanın örneklemini Osmaniye ilinde 2018-2019 eğitim öğretim yılında özel ve devlet okullarında görev yapmakta olan müzik öğretmenleri oluşturmaktadır. Bu amaçla Osmaniye il merkezi ve ilçelerinde yer alan devlet okullarında ve özel okullarda görevde yapmakta olan 44 müzik öğretmenine uygulanmak üzere bir anket formu oluşturulmuştur. Google Formlar üzerinden oluşturulan anketin 7 maddelik ilk bölümü çeşitli demografik değişkenlere yönelik olarak hazırlanmıştır. Yine anketin ikinci bölümünde yer alan 23 maddelik bölümü ise müzik öğretmenlerinin farklı durumlarda motivasyon görüşlerinin alınmasına yönelik olarak 5'li likert sisteminde hazırlanmıştır. Anketin 23 maddelik ikinci bölümü içerik olarak müzik öğretmenlerinin görev yapmakta oldukları il ve çalışılan okullarda var olan fiziksel koşullar, sosyal çevre, teknik altyapı, idareci, branş-diger branş öğretmen, veli ve öğrencilerin tutumları gibi faktörlerin müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonlarını ne derecede etkili olabileceğine yönelik sorulardan oluşmaktadır. Elde edilen anket verileri SPSS v.23 programında analiz edilerek frekans ve yüzde sonuçları tablo ve grafiklere dönüştürülmüştür. Yine ankette yer alan likert tipinde hazırlanmış soruların geçerlilik ve güvenilirlik analizleri de yapılmıştır. Elde edilen geçerlilik ve güvenilirlik analizlerine göre ankette yer alan soruların geçerli ve güvenilir olduğu tespit edilmiştir($\alpha=0.853$).

Çalışmada elde edilen verilere göre, müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonlarının sosyal çevre ve fiziksel koşullardan, çalıştıkları kurumlarda müzik donanımlı bir müzik sınıfı, sahneleme ekipmanlarının varlığı, öğretim teknolojilerine yönelik gerekli araçların sınıflarda var olması gibi durumlarda olumlu-olumsuz etkilenebildiği sonuçları tespit edilmiştir. Yine çalışmada, müzik öğretmenlerinin sosyal medyada var olan dijital müzik(mp3, mp4 vs.) içeriğini derslerde kullandıklarında çalışma motivasyonları üzerinde olumlu etkilerin ortaya çıktığına yönelik sonuçlar ortaya çıkmıştır. Çalışmada elde edilen bir başka sonuca göre okul idaresinin, il yönetiminin müzik öğretmenlerinin hazırlamış oldukları mesleki etkinliklere karşı olumlu-olumsuz tutumlarının, müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonu üzerinde etkili olduğu da görülmektedir. Çalıştıkları ilde düzenlenen kültürel ve sosyal etkinliklerin var olması ve bunlara katılabiliyor olmanın da müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde olumlu etkileri olduğu görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin çalıştıkları bölgede konser etkinliklerinin sahneleneceği mekânlarının, müzik mağazalarının bulunmasının da müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde olumlu etkilerinin olduğu tespit edilmiştir. Yaşadıkları bölgedeki ulaşım, iklim koşulları gibi durumlarının da tespitinin yapıldığı çalışmada genel olarak elde edilen veriler ışığında, müzik öğretmenlerinin çevresel koşulların çalışma motivasyonlarına yönelik olarak hangi durumlarda olumlu motivasyon sağlayabildiği konusunda önemli bilgiler elde edilmiştir. Bu bilgiler ile birlikte müzik öğretmenlerinin motivasyonlarının yüksek düzeyde tutularak daha etkili, verimli çalışmalarını sağlayabilmek amacı ile görüş ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Motivasyon, Çevre, Çevresel Faktörler, Müzik Öğretmenleri

ABSTRACT

THE EFFECT OF THE ENVIRONMENTAL CONDITIONS OF THE EDUCATIONAL INSTITUTION WHERE THE MUSIC TEACHERS WORK ON TEACHER MOTIVATION (CASE OF OSMANIYE PROVINCE)

MUTLU, Fatma Betül

Master Degree, Inonu University, Institute of Educational Sciences
Department of Fine Arts Education, Department of Music Education

Thesis Advisor: Assoc. Doç. Dr. Ali AYHAN

August-2019, XVII + 71 Pages

In this study, the positive and negative effects of the existing environmental conditions of the music teachers working in Osmaniye province on the motivation of working of music teachers were investigated. The sample of the study consists of music teachers working in private and public schools in Osmaniye in 2018-2019 academic year. For this purpose, a questionnaire was prepared to be applied to 44 music teachers working in public and private schools in Osmaniye city center and districts. The first section of the 7-item questionnaire, which was created on Google Forms, was prepared for various demographic variables. In the second part of the questionnaire, the 23-item section was prepared in a 5-point Likert system to get the motivation views of music teachers in different situations. In the second part of the questionnaire, the second part of the questionnaire is based on the factors such as the physical conditions, social environment, technical infrastructure, administrator, branch-other branch teachers, parents and students' attitudes of the music teachers in the provinces and the schools where they work. questions. The survey data obtained were analyzed in SPSS v.23 program and frequency and percentage results were converted into tables and graphs. The validity and reliability analyzes of the likert type questions were also performed. According to the validity and reliability analyzes, the questions in the questionnaire were found to be valid and reliable ($\alpha = 0.853$).

According to the data obtained from the study, it was determined that the motivation of the music teachers from the social environment and physical conditions could be positively and negatively affected by the presence of music-equipped music class, staging

equipment, and the presence of the necessary tools for instructional technologies in the classrooms. Again, the results showed that when the content of digital music (mp3, mp4, etc.) present in social media was used in the lessons, music teachers had positive effects on their motivation. According to another result obtained from the study, it is seen that the positive and negative attitudes of the school administration and the provincial administration towards the professional activities prepared by the music teachers have an effect on the motivation of the music teachers. The presence and participation of cultural and social activities in the province they work in has a positive effect on the motivation of music teachers. It has been determined that the presence of music stores and music stores in the region where concert activities will be performed have positive effects on the motivation of music teachers. In the study, where the conditions such as transportation and climatic conditions in the region they live in are also determined, in the light of the data obtained in general, important information has been obtained about the situations in which music teachers can provide positive motivation towards working motivations. Together with this information, opinions and suggestions were made in order to keep the motivation of music teachers at a high level and to enable them to work more effectively and efficiently.

Key Words: Motivation, Environment, Environmental Factors, Music Teachers

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY SAYFASI	ii
ONUR SÖZÜ	iii
ÖNSÖZ	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ	xi
GRAFİKLER LİSTESİ	xv
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Problem Cümlesi.....	1
1.3. Alt Problemler.....	1
1.4. Araştırmanın Amacı.....	2
1.5. Araştırmanın Önemi.....	3
1.6. Sayılıtlar.....	3
1.7. Sınırlılıklar.....	3
1.8. Tanımlar.....	4
BÖLÜM II	5
KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	5
2.1. KURAMSAL BİLGİLER	5
2.1.1. MÜZİK.....	5
2.1.2. MÜZİK EĞİTİMİ.....	6
2.1.3. MÜZİK EĞİTİMİNDE MOTİVASYON.....	7

2.1.4. İÇSEL VE DIŞSAL MOTİVASYON VE MÜZİK EĞİTİMİ ALANINA YÖNELİK ETKİLERİ	12
2.1.5. MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN KURUMLARDA MOTİVASYON ÇALIŞMALARI ..	14
2.1.6. YAŞANILAN BÖLGENİN ÇEVRESEL ÖZELLİKLERİNİN EĞİTSEL MOTİVASYON ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	17
2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	18
BÖLÜM III.....	22
YÖNTEM	22
3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ	22
3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM.....	22
BÖLÜM IV.....	31
BULGULAR VE YORUM.....	31
BÖLÜM V	55
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	55
5.1. SONUÇLAR	55
5.2.ÖNERİLER.....	58
KAYNAKÇA.....	60
EK. 1 ANKET FORMU	64

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 Osmaniye İlinde Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin İlçelere Göre Dağılımı	23
Tablo 2 Görev yapılan kurumun resmi yapısı	23
Tablo 3 Ankete Katılan Müzik Öğretmenlerinin Cinsiyet Bilgilerine Yönelik Veri Dağılımı	24
Tablo 4 Osmaniye ilinde Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Okullara Göre Dağılımı	25
Tablo 5 Ankete Katılan Müzik Öğretmenlerinin Yaş Aralığına Yönelik Veri Dağılımı	26
Tablo 6 Ankete Katılan Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Durumlarına Yönelik Veri Dağılımı	27
Tablo 7 Ankete Katılan Müzik Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okul Kademelerine Yönelik Veri Dağılımı	27
Tablo 8 Madde Toplam İstatistiği.....	29
Tablo 9 Chronbach Alfa Değeri.....	30
Tablo 10 5’li Likert Tarzındaki Soruların Standart Sapma ve Ortalamaları	30
Tablo 11 “Görev yaptığınız okulun bulunduğu bölgede sosyal ve fiziksel koşulların olumlu-olumsuz olmasının, öğretmen çalışma motivasyonunu üzerinde de doğru orantılı bir şekilde olumlu-olumsuz etkileri vardır?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı ...	31
Tablo 12 “Görev yaptığınız kurumda tam donanımlı bir müzik sınıfı bulunmasının çalışma motivasyonunuza olumlu etkileri var mıdır? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	32
Tablo 13 “İnteraktif öğretim teknolojilerini (akıllı tahta, bilgisayar, projeksiyon cihazı, tablet, pc vs.) kullanabileceğiniz bir çalışma ortamınızın olması çalışma motivasyonunuzu ne derecede etkiler? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	33
Tablo 14 “Mesleki etkinliklerinizde sosyal medya uygulamalarında yer alan müzik materyallerini(video, müzik, nota vb.) kullanıyor olmak sınıf içi eğitim öğretim etkinliklerinde motivasyonu olumlu yönde ne derecede etkilemektedir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Da	34

Tablo 15 “Yıl içerisinde gerçekleştirilen müzik etkinliklerinizde, okul idaresinden ve diğer branş öğretmenlerinden destek görmek çalışma motivasyonunuzu ne derecede etkiler?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	35
Tablo 16 “Okul idaresinin mesleki etkinliklerinize karşı olumlu-olumsuz tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	36
Tablo 17 “Öğrenci velilerinin size ve müzik dersinize karşı olumsuz hareket ve tutumları çalışma motivasyonunuzu ne derecede etkiler?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	37
Tablo 18 “Görev yaptığınız kurumda öğrenim gören öğrencilerinizin müzik dersine yönelik olumlu-olumsuz tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	38
Tablo 19 “İlinizde yapılan sanatsal etkinliklere(konser, tiyatro, sergi vs.) öğrenci ve velilerinizin ilgi göstererek katılmasının, müzik derslerinin daha verimli geçmesi açısından, çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir ?” Sorusuna Verilen Cevap	39
Tablo 20 “Çalıştığınız bölgede, kültürel ve sosyal özellikleri açısından düşünüldüğünde, dinlenen-icra edilen müzik türlerinin, öğretmek zorunda olduğunuz müzik dersi müfredatıyla uyumlu ve uyumsuz olması durumları, çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede	40
Tablo 21 “Çalıştığınız bölgede veya okulda işbirlikli çalışmalar yapabileceğiniz başka müzik öğretmenlerinin de olması çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	41
Tablo 22 “Çalıştığınız okulun devlet veya özel okul olması maddi koşullar açısından düşünüldüğünde, mesleki projelerinizin desteklenmesi durumuna yönelik çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	42
Tablo 23 “Çalıştığınız bölgedeki il yönetiminin il düzeyinde planlamış olduğunuz mesleki proje çalışmalarınıza olumlu-olumsuz tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	43

Tablo 24 “Yaşadığımız sosyal çevrede insanların müzik öğretmenliği mesleğine karşı olumlu tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	44
Tablo 25 “Çalıştığınız bölgenin iklim koşullarının olumlu olmasının çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkisi vardır? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	45
Tablo 26 “Yaşadığınız çevrede ulaşım koşullarının yeterlilik düzeyleri çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	46
Tablo 27 “Çalıştığımız ilde sanatsal faaliyetler(konser, tiyatro, sergi vs.) düzenleniyor olması ve bu etkinliklere katılabilme durumunuz çalışma motivasyonunuz açısından ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	47
Tablo 28 “Çalıştığınız ildeki müzik mağazalarının varlığı ve yeterlilik düzeyleri, ekipman ihtiyaçlarınızı karşılaması açısından, çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	48
Tablo 29 “Çalıştığınız kurumda veya bölgede müzik etkinliklerinizi sergileyebileceğiniz bir konser salonu bulunmasının çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkisi vardır? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	49
Tablo 30 “Çalıştığınız kurumda veya bölgede müzik etkinliklerinizi sergileyebileceğiniz ekipmanların (mikrofon, hoparlör, mikser vs.) yeterlilik düzeyleri çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	50
Tablo 31 . “İl merkezi ve ilçeler arasında fiziksel ve sosyal anlamda çalışma koşulları bakımından farklılıklar var mıdır? Yanıtınız evet ise bu koşul farklılıklarının çalışma motivasyonunuza yönelik ne derece de etkisi vardır? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	51
Tablo 32 “Çalışma motivasyonunuzun düşük olduğu dönemler, ortaya koymak istediğiniz etkinliklerin, projelerin kalitesini ne derecede etkiler? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	52

Tablo 33 “Çalışma motivasyonunuzun olumlu olduğu dönemlerde yaptığınız etkinliklerin, projelerin sosyal çevreye de olumlu yansımaları ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	53
--	----

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1 Osmaniye İlinde Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin İlçelere Göre Dağılımı	23
Grafik 2 Görev yapılan kurumun resmi yapısı	24
Grafik 3 Ankete Katılan Müzik Öğretmenlerinin Cinsiyet Bilgilerine Yönelik Veri Dağılımı	24
Grafik 4 Ankete Katılan Müzik Öğretmenlerinin Yaş Aralığına Yönelik Veri Dağılımı	26
Grafik 5 Ankete Katılan Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Durumlarına Yönelik Veri Dağılımı	27
Grafik 6 Ankete Katılan Müzik Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okul Kademelerine Yönelik Veri Dağılımı	28
Grafik 7 “Görev yaptığınız okulun bulunduğu bölgede sosyal ve fiziksel koşulların olumlu-olumsuz olmasının, öğretmen çalışma motivasyonunu üzerinde de doğru orantılı bir şekilde olumlu-olumsuz etkileri vardır?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı ...	31
Grafik 8 “Görev yaptığınız kurumda tam donanımlı bir müzik sınıfı bulunmasının çalışma motivasyonunuza olumlu etkileri var mıdır? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.	32
Grafik 9 “İnteraktif öğretim teknolojilerini (akıllı tahta, bilgisayar, projeksiyon cihazı, tablet, pc vs.) kullanabileceğiniz bir çalışma ortamınızın olması çalışma motivasyonunuzu ne derecede etkiler? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	33
Grafik 10 “Mesleki etkinliklerinizde sosyal medya uygulamalarında yer alan müzik materyallerini(video, müzik, nota vb.) kullanıyor olmak sınıf içi eğitim öğretim etkinliklerinde motivasyonu olumlu yönde ne derecede etkilemektedir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	34
Grafik 11 “Yıl içerisinde gerçekleştirilen müzik etkinliklerinizde, okul idaresinden ve diğer branş öğretmenlerinden destek görmek çalışma motivasyonunuzu ne derecede etkiler? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	35
Grafik 12 “Okul idaresinin mesleki etkinliklerinize karşı olumlu-olumsuz tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	36

Grafik 13 “Öğrenci velilerinin size ve müzik dersinize karşı olumsuz hareket ve tutumları çalışma motivasyonunuzu ne derecede etkiler? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	37
Grafik 14 “Görev yaptığınız kurumda öğrenim gören öğrencilerinizin müzik dersine yönelik olumlu-olumsuz tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	38
Grafik 15 “İlinizde yapılan sanatsal etkinliklere(konser, tiyatro, sergi vs.) öğrenci ve velilerinizin ilgi göstererek katılmasının, müzik derslerinin daha verimli geçmesi açısından, çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir ? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	39
Grafik 16 “Çalıştığınız bölgede, kültürel ve sosyal özellikleri açısından düşünüldüğünde, dinlenen-icra edilen müzik türlerinin, öğretmek zorunda olduğunuz müzik dersi müfredatıyla uyumlu ve uyumsuz olması durumları, çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	40
Grafik 17 “Çalıştığınız bölgede veya okulda işbirlikli çalışmalar yapabileceğiniz başka müzik öğretmenlerinin de olması çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	41
Grafik 18 “Çalıştığınız okulun devlet veya özel okul olması maddi koşullar açısından düşünüldüğünde, mesleki projelerinizin desteklenmesi durumuna yönelik çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	42
Grafik 19 “Çalıştığınız bölgedeki il yönetiminin il düzeyinde planlamış olduğunuz mesleki proje çalışmalarınıza olumlu-olumsuz tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	43
Grafik 20 “Yaşadığımız sosyal çevrede insanların müzik öğretmenliği mesleğine karşı olumlu tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	44
Grafik 21“Çalıştığınız bölgenin iklim koşullarının olumlu olmasının çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkisi vardır? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	45

Grafik 22“Yaşadığımız çevrede ulaşım koşullarının yeterlilik düzeyleri çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	46
Grafik 23 “Çalıştığınız ilde sanatsal faaliyetler(konser, tiyatro, sergi vs.) düzenleniyor olması ve bu etkinliklere katılabilme durumunuz çalışma motivasyonunuz açısından ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	47
Grafik 24 “Çalıştığınız ildeki müzik mağazalarının varlığı ve yeterlilik düzeyleri, ekipman ihtiyaçlarınızı karşılaması açısından, çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	48
Grafik 25 “Çalıştığınız kurumda veya bölgede müzik etkinliklerinizi sergileyebileceğiniz bir konser salonu bulunmasının çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkisi vardır? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	49
Grafik 26 “Çalıştığınız kurumda veya bölgede müzik etkinliklerinizi sergileyebileceğiniz ekipmanların (mikrofon, hoparlör, mikser vs.) yeterlilik düzeyleri çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	50
Grafik 27“İl merkezi ve ilçeler arasında fiziksel ve sosyal anlamda çalışma koşulları bakımından farklılıklar var mıdır? Yanıtınız evet ise bu koşul farklılıklarının çalışma motivasyonunuza yönelik ne derece de etkisi vardır? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	51
Grafik 28“Çalışma motivasyonunuzun düşük olduğu dönemler, ortaya koymak istediğiniz etkinliklerin, projelerin kalitesini ne derecede etkiler? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	52
Grafik 29 “Çalışma motivasyonunuzun olumlu olduğu dönemlerde yaptığınız etkinliklerin, projelerin sosyal çevreye de olumlu yansımaları ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	53

BÖLÜM I

GİRİŞ

Ülkemizde eğitim verilen kurumların genel yapısı incelendiğinde öğretmenlerin motivasyonlarında zaman içerisinde çevresel çalışma koşullarına bağlı olarak değişiklikler görülebilmektedir. Yaşanılan çevrede çalışılan okulun fiziki koşulları, çalışılan okulun devlet okulu ya da özel okul olmasının getirdiği koşullar, gerekli teknolojik alt yapıya yönelik donanım özelliklerinin yeterliliği, idareci tutumları, veli tutumları, sosyal çevrede yer alan kültürel faaliyetler vb. durumların öğretmenler üzerinde çalışma motivasyonu açısından olumlu-olumsuz etkileri olabilmektedir. Tüm bunların birleşiminde içinde çalışılan kurumun bir bütün olarak ele alındığında görevi eğitim vermek olan öğretmenlerin motivasyon açısından üst düzeyde çalışabilmesi için çoğu zaman yukarıda bahsedilen durumların iyi düzeyde olması beklentiler arasındadır. Bu kapsamda Osmaniye ili içerisinde görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinin içinde buldukları çevresel koşulların çalışma motivasyonları üzerinde ne gibi etkileri olduğuna dair bir araştırma yapılmıştır.

1.1. Problem Durumu

İdareci, öğretmen, öğrenci ve velilerin iç içe yaşamış olduğu sosyal çevre içerisinde yer alan eğitim kurumlarının ve sürekli etkileşim içerisinde bulunan kişilerin çok farklı yönlerle karşılaştıkları çevresel koşullardan etkilenmemeleri mümkün değildir. Olumlu veya olumsuz bir çok etkiyi içerisinde bulunduran çevresel koşullardan, eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin, motivasyon açısından ne derecede etkilendiklerine yönelik olarak incelendiği bu çalışmada bahsedilen çevresel koşullar araştırmanın problem durumunu ortaya koymaktadır.

1.2. Problem Cümlesi

Müzik Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Eğitim Kurumunun Çevresel Koşullarının Öğretmen Motivasyonu Üzerindeki Etkisi Nedir?

1.3. Alt Problemler

Araştırmanın problem durumuna yönelik olarak oluşturulan alt problemler aşağıda yer almaktadır.

- Fiziksel koşulların müzik öğretmenlerinin motivasyonu açısından ne derecede etkili midir?
- Sosyal çevre özelliklerinin müzik öğretmeni motivasyonlarına ne gibi etkileri nedir?
- Öğretim teknolojileri alt yapısının yeterlilik düzeylerinin müzik öğretmenlerinin motivasyonlarına etkilerinin ne derecededir?
- İdari personel desteğinin müzik öğretmenlerinin motivasyonlarına etkilerinin ne derecededir?
- Veli tutumlarının müzik öğretmenlerinin motivasyonlarına etkileri nedir?
- Öğrencilerin müzik dersine yönelik tutumlarının müzik öğretmenlerinin motivasyonlarına etkileri nedir?
- İşbirlikli çalışma olanaklarının müzik öğretmenlerinin motivasyonlarına etkilerinin ne derecededir?
- Devlet okulu Özel okul durumunun yarattığı fiziksel koşulların müzik öğretmenlerinin motivasyonlarına etkilerinin ne derecededir?
- İl yönetimi tutumlarının müzik öğretmenlerinin motivasyonlarına etkilerinin ne derecededir?
- Teknik mesleki ekipmanları temin edebilme olanaklarının müzik öğretmenlerinin motivasyonlarına etkilerinin ne derecededir?
- Sahneleme ekipmanları ve konser etkinlik imkânlarının müzik öğretmenlerinin motivasyonlarına etkilerinin ne derecede olduğu doğrultusunda çalışmanın alt problemleri oluşturulmuştur.

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma ile Osmaniye ilinde görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinin, görev yaptıkları eğitim kurumlarında var olan çevresel koşulların öğretmen motivasyonları üzerinde ne gibi etkileri olduğunun tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Bu anlamda, Osmaniye ili ve ilçelerinde çalışan müzik öğretmenlerinin görüşlerinin alınarak çevresel koşulların motivasyonları üzerinde ne gibi etkileri olduğuna dair bulguların ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

1.5. Araştırmanın Önemi

Araştırma lisans öğreniminden sonra eğitim kurumunda öğretmenlik mesleğine devam eden öğretmenler üzerinde uygulandığı için öğretmenlerin kendini gerçekleştirebilme, iş motivasyonu, görev yaptıkları eğitim kurumunun ve iş arkadaşlarının etkisi, ilin avantaj ve dezavantajları gibi etkenler göz önünde bulundurularak bireylerin meslek hayatı ve motivasyonları üzerinde yapılan bir çalışma olduğu için önem arz etmektedir. Üniversite eğitiminden sonra öğretmenlerin mesleklerinde beklediği ve istediği ilgi ve motivasyonu sağlayıp sağlamaması, kendilerini gerçekleştirebilmelerine olanak sağlanması ve görev yaptığı çevrenin tutumunun iş motivasyonlarını ne yönde etkilediği, başka bir çevreye uyumun nasıl bir etki bıraktığı önemli bir araştırma konusu olarak görülmektedir. Bu araştırma aynı zamanda üniversitelerde görev yapan veya akademik kariyerine devam eden bireylerin ve müzik eğitimcilerinin, ülkenin farklı yerlerinde mesleğini icra eden müzik öğretmenlerinin motivasyonları hakkında bilgi sahibi olmasına imkân verdiği için de ayrıca önem teşkil etmektedir.

1.6. Sayıtlar

Araştırmanın üzerinde şekillendiği sayıtlar şunlardır:

- Araştırmanın kuramsal bilgiler bölümünde kullanılan kaynaklardan elde edilen veriler geçerli ve güvenilir olduğu
- Ankete katılan müzik öğretmenlerinin anketi samimi ve gerçekleri yansıtan bir biçimde doldurdıkları
- Verilerin toplanması için kullanılan anketin araştırmanın sonuçları için gerekli bilgilere ulaşmayı sağlayacak nitelikte olduğu
- Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin doğru bir örneklem grubu olduğu ve bu bağlamda evreni temsil ettikleri varsayımlarından yola çıkılmıştır.

1.7. Sınırlılıklar

Bu araştırma, Osmaniye ilinde bulunan devlet okulları ve özel okullar ile bu okullarda görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinin(n=44) veri toplamada araç olarak kullanılan, ankete verdikleri cevaplar ile sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

Motivasyon: Bireyin bir iş veya hareket için kendini hazır hissetmesi, olumlu yönde bir güce sahip olduğunu ve hevesli olarak bir eylemi gerçekleştirme için hazır olması motivasyon olarak düşünülmektedir. Acat ve Demiral'a göre ise "Motivasyon, bir hedefe dönük olarak davranışı harekete geçiren, sürdüren ve yönlendiren bir güç olarak tanımlanmaktadır. Bir başka tanım ise motivasyonu niyet ve hedefe ulaşma eylemlerini yaratan ve bunların sürdürülmesini sağlayan enerji olarak görmektedir." (Acat ve Demiral, 2002, s.312-329)

Çevre: Günlük yaşamda birlikte bulunduğumuz, vakit geçirdiğimiz ve hayatımızı idame ettirdiğimiz alanı çevre olarak tanımlanabilir. "Hayatın gelişmesinde etkili olan doğal, toplumsal, kültürel dış faktörlerin bütünlüğüne çevre denir." (TDK)

Müzik Eğitimi: Müzik eğitimi, bireylerin gelişmesinde ve kendini gerçekleştirme aşamasında önemli bir boyut olarak görülmektedir. Henüz anne karnında kişi üzerinde etki göstermeye başlayan müzik, hayatın ileri dönemlerinde de etkisini sürdürmektedir. "Ülkemizde müzik eğitimi; mesleki (profesyonel) müzik eğitimi, özengen (amatör) müzik eğitimi ve genel müzik eğitimi olmak üzere üç alana ayrılmıştır." (Uçan, 2005:30)

BÖLÜM II

KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde konu ile ilgili kuramsal çerçeve ve yurt içi ve yurt dışında konu ile ilgili yapılan araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. KURAMSAL BİLGİLER

2.1.1. Müzik

Müzik insanların yaşamında önemli bir yeri olan sanat dalıdır. Seslerin sanatsal bir değer taşıyacak şekilde insanlara ulaştırılması yoluyla toplumların kültürü içerisinde geniş bir şekilde varlığını geçmişten geleceğe aktaran müzik sanatı öğretim yoluyla da yolculuğunu sürdürmektedir. Bu süreçte yıllar içerisinde şekillenen müzik eğitimi sistemleri ile müzik basitten karmaşığa kolaydan zora doğru öğretilen de bir kavramdır.

“Müzik ve gürültü kavramları bile kişiden kişiye değişen bir kavramdır”(Çuhadar, 2016: 218). Bu kavramın içerisinde tek bir sesin müzik olma yolculuğunda şekillendiği süreçte ezgi, ritim, frekans, vb çok sayıda kavram bir araya belirli kurallar ile bir araya gelmektedir. Bu anlamda düşünüldüğünde müzik çok yönlü düşünmek yoluyla icra edilen de bir sanat dalıdır.

“Tüm sanat dalları içinde, insan ruhu üzerinde en derin etkiyi bırakan sanatın müzik olduğu kabul edilmektedir(Öz, 2001: 102)”. Ayrıca “müzik tüm toplumlarda, kültürün bir parçası olarak geçmişten günümüze var olagelmiştir. Yaşadığımız dünya üzerinde barınan toplumların çeşitliliğinin müziğe de yansıdığı görülmektedir”(Şen, 2014: 3). Tarihler boyunca farklı şekillerde farklı kültürlerde yolculuğunu sürdüren müzik sanatının zamanla türleri de ortaya çıkmıştır.

İcra edildiği toplumun kültürel özelliklerinden etkilenecek şekilde icra edilen müzik sanatının zaman içerisinde Klasik, Pop, Rock, Rap, Halk Müziği, Sanat Müziği, Arabesk gibi türleri de ortaya çıkarak sınıflandırılmıştır. Kimi zaman tek bir vokalistin

sesi ile kulağımıza gelen müzik kimi zamanda dev bir orkestranın icrası ile duyulabilmektedir.

Son dönemlerde gelişen teknoloji ile birlikte sadece bilgisayar teknolojileri yoluyla yapılan müzik türleri de ortaya çıkmıştır. Ayrıca gelişen kayıt teknolojileri yoluyla icra edilen müzik türleri geleceğe doğru olan yolculuklarını daha iyi bir şekilde sürdürmektedir.

Özellikle son 10 yılda gelişerek tüm dünyayı sarmakta olan sosyal medya platformlarında yer alan müziklere erişmek müzik sanatının serüvenini oldukça kolaylaştırmıştır. Öyle ki sadece icra edilen müzik eserlerinin kolaylıkla tüm dünyaya ulaştırılması bir yana müzik eğitime yönelik çevrimiçi materyallerin de üretilerek geniş kitlelere ulaştırıldığı bir sosyal ağ tüm dünyayı kuşatmış durumdadır.

“Sanat olarak müzik, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri veya başka gereçlerinde katkısıyla belli durum, olgu ve olayları, belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışıyla birleştirilip düzenlenmiş uyumlu seslerle, estetik bir yapıda işleyip anlatan bir bütündür”(Uçan’dan aktaran Şen; 2014: 3).

Estetikten yoksun bir kavramın sanat olmayacağı görüşünden yola çıkılarak müzik kavramının sanat olabilmesi için estetik bir değer taşıması gerekliliğinden de bahsedilebilir. Sanat hep iyiye daha güzele daha estetiğe doğru giden bir süreçtir. Bu anlamda müzik sanatının yolculuğunda temel değerlerden birisi de sanat estetiğidir.

2.1.2. Müzik Eğitimi

Müzik, Şen’e göre özü itibariyle eğitsel bir nitelik taşıyan bir sanat dalıdır. Bu anlamda müzik eğitime baktığımızda müzik eğitimi “bireysel, toplumsal, kültürel ve ekonomik işlevlerinin düzenli, sağlıklı, tutarlı, etkili, verimli ve yararlı bir biçimde gerçekleşmesini ve gelişimini sağlayıcı tüm müziksel öğrenme-öğretme etkinliklerini, bu etkinliklere ilişkin planlama, düzenleme ve örgütlenmeleri ve bütün bunlara ilişkin yapı ve işleyişleri kapsar” (Şen, 2006: 338).

Bireysel ya da toplu olarak planlanan müzik eğitimi etkinliklerinin en önemli yapı taşı olan müzik öğretmenleri ve dolayısıyla bu mesleği icra edenleri yetiştiren kurum veya kuruluşlardır. Çağlar boyunca farklı yöntemler ile devam eden müzik

eğitimi sürecinin günümüzde kurumsal ve devletçi yaklaşımla ele alındığında temsilcileri müzik öğretmenleridir. Özellikle kurumsal olarak ğretmen yetiştirme süreçlerinden mezun olan müzik öğretmenleri yukarıda bahsedilen müziksel öğrenme-ğretmen etkinliklerine yönelik olarak tam donanımlı olarak yetiştirilmeleri n görülen kişilerdir.

Bu anlamda müzik ğretmenlerinin görev yaptıkları bölgenin fiziki ve sosyal yapısını iyi analiz ederek yine ilgili bölgenin kültürel yapısını da dikkate alarak müzik eğitimi süreçlerini yönetmeleri beklenmektedir. Bunu sağlamak için üniversitelerin lisans programlarında çeşitli derslerde bulunmaktadır. Bunlardan birisi olan okul deneyimi dersi ile ilgili Dündar şu görüşlerde bulunmuştur. “Müzik ğretmeni adayı için en önemli aşamalardan biri, alanda kazandığı deneyimdir. Bu deneyimi en verimli şekilde, öğrendiği bilgileri uygulama okullarında öğrencilere aktararak kazanacaktır”(Dündar, 2003: 60). Böylelikle lisans programı tamamlanmadan müzik ğretmeni adaylarının mesleki deneyim edinmeleri sağlanabilmektedir.

2.1.3. Müzik Eğitiminde Motivasyon

Bu deneyimler arasında en etkili ve önemlisi ise meslek hayatına başladığında karşılaşacağı fiziksel ve sosyal vre özelliklerine yönelik durumları analiz edebilme şansıdır. Bu yolla farklı ailelerden gelen öğrencilerin, velilerin, farklı branşta öğretmenlerin, idarecilerin, bina, sınıf özellikleri gibi çeşitli koşullanmaları tespit ederek öğretme-öğrenme etkinlikleri düzenlemek adına hazır bulunuşluk düzeyleri geliştirilebilir.

“Bireyler, yaşamları süresince çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalmakla birlikte, bu sorunlarla başa çıkabilmek için çeşitli çözüm yolları üretmeye çalışmaktadır”(evik, 2011: 1004). Buna bağlı olarak “ğretmen ya da müzik ğretmeni yetiştirme işinin etkili ve amacına uygun olarak gerçekleşebilmesi, adayların temel ğretmen niteliklerini kazanabilecek şekilde eğitilmelerine bağlıdır. Bu da, öğretmenlik eğitimi sürecinin ğretmen yeterliklerine göre planlanması ve yürütülmesiyle mümkündür”(Kalyoncu, 2004 :2).

Canakay’dan aktarılan bilgiye göre “günümüzde hızla değişen çağa ayak uydurabilmek için zgr iradeye sahip, uyumlu, kendine güvenen, üretken, yenilikçi ve

yaratıcı bireylerin yetiştirilmesi gerekmektedir”(Sağlam, 2008: 61). Sağlam’a göre “bireylerin gelişiminde önemli bir yere sahip olan müziğin, yukarıda sayılan niteliklere sahip bireylerin yetiştirilmesine katkı sağlayabilmesi ise ancak öğretmenliğe meslek olarak değer veren öğretmenlerle mümkün olabilir”(Sağlam, 2008: 61). Böylelikle eğitim-öğretim stratejisi açısından içinde bulunduğu koşulların altında ezilmeden mesleğini severek icra eden müzik öğretmenleri de yetiştirilebilir. Bu yolla da verilen müzik eğitiminin kalitesi de artacağından hedef kitle üzerinde müzik eğitimi yoluyla gelişim de sağlanacaktır.

“Dünyanın hızla geliştiği ve değiştiği günümüzde araştıran, eleştirel bakış açısına sahip, problemlere çözüm üretebilen, özgür ve yaratıcı düşünen bireylere duyulan gereksinim giderek artmaktadır(Gürgen, Bilen, 2005: 326)”. Yaratıcı ve pozitif bir düşünme yoluyla hareket edebilen bir öğretmen içinde bulunduğu koşulu da daha iyi analiz edebilir. Bu anlamda “müzik öğretmenlerinin doğru öğrenme ortamlarını yaratmaları, çağdaş müzik eğitimi yaklaşımlarını uygun yöntem ve tekniklerle uygulayabilmelerine bağlıdır. Bunu gerçekleştirmek için de öğretmenin kendisinin de yaratıcı süreçlerden oluşan eğitim ortamlarında yetişmesi gerekmektedir(Gürgen, Bilen, 2005: 326)”.

Günümüzde bunu sağlamak için hizmet içi eğitim seminerleri düzenlenmektedir. Ayrıca özel kişi ve kuruluşların önderliğinde müzik öğretmenleri ve müzik öğretmeni adaylarının katılabildiği ücretli veya ücretsiz birçok müzik eğitimi alanında eğitimler düzenlenerek katılımcılara sertifikalar da verilmektedir. Bu gibi çalışmalar sayesinde müzik öğretmenleri sadece lisans düzeyinde almış oldukları eğitimle yeterli kalmayıp kendi alanlarında farklı yönelimler de kazanmaktadırlar.

Zaman içerisinde bu gibi etkinliklere katılarak yaratıcılıklarını geliştiren müzik öğretmenleri mesleki yaşamlarında da bunun faydalı etkilerini çalışma motivasyonları açısından görebileceklerdir. Bu anlamda lisans eğitimi ile kısıtlı kalıp çağın güncellenen sistemlerinden bir haber olarak çalışan müzik öğretmenlerinin de zamanla motivasyon anlamında çalışma performanslarında düşüşler gözlenebilmektedir.

Özellikle uzun yıllar boyunca mesleğini icra eden öğretmenlerde bu tarz motivasyona bağlı performans düşüşleri tükenmişlik durumlarını da beraberinde

getirebilmektedir. “Öğretmenlik, bireylere doğrudan hizmet veren meslek grubunda olduğundan, öğretmenlerde tükenmişlik daha kolay oluşabilecektir. Bunun nedeni olarak öğretmenlerin çalışma ortamlarında (yöneticileri, iş arkadaşları ile yaşadıkları sorunlar ve kalabalık sınıflarda verilen eğitimin zorluğu gibi) karşılaştıkları sorunlar ve maddi olarak yaşadıkları tatminsizlik duygusu gösterilebilir.”(Otacıoğlu, 2008: 106).

Otacıoğlu, tükenmişliğin nedenlerini kişisel ve örgütsel olmak üzere iki başlıkta ele almıştır. Bunlardan kişisel olanları ise yaş, medeni durum, çocuk sayısı, işe aşırı bağlılık, kişisel beklentiler, motivasyon, kişilik, performans, kişisel yaşamda karşılaşılan stresler, iş doyumunu, informal ilişkiler yürüttüğü bireyler ve üstlerinden gördüğü destek gibi maddeler halinde sıralamıştır(Otacıoğlu, 2008). Buna göre kişisel olarak öğretmenlerin tükenmişlik durumlarını etkileyen birçok faktörün olduğu gözlenmektedir. Bu faktörlerin bilincinde olmak gerekliliği bu durumların etkisinin olumlu yönde gelişmesini de sağlayacaktır. Özellikle yukarıda bahsedilen maddelerden stres öğretmenlerin hayatında mesleki dezenformasyonu en çok tetikleyenlerden birisidir.

“Stres en hafif etkisi ile bireyin performansında belirgin düşüşe yol açar. Daha ileri aşamada birey duyarsızlaşır, tepkisizleşir, işle ilgili motivasyonu kalmaz. Son aşamada birey duygusal açıdan tükenir.” (Özden’den aktaran Korkmaz, 2004: 4). Görüldüğü üzere iş motivasyonu üzerinde oldukça etkili olan stres duygusu öğretmenlik mesleğini de zor bir süreç haline getiren bir kavramdır. “Eğitimde öğretmenlik ana öğelerden biridir. Bir ülkede eğitim sisteminin kendinden beklenen sorumluluğu yerine getirebilmesi, her şeyden önce eğitim sisteminin tüm öğeleriyle verimli çalışmasını gerektirir. Bir okulun verimliliğinde en önemli etkenlerden birisi öğretmendir.

Müzik öğretmeni görevini yaparken, onu olumsuz etkileyen pek çok sorunla karşılaşmaktadır”(Korkmaz, 2004: 4). Bu anlamda müzik öğretmenliği mesleğine yönelik karşılaşılan sorunlara baktığımızda birçok etmen sıralanabilir. Çalışılan bölge, sosyal çevre, okul yönetimi, öğrenci tutumları, veli tutumları, okul ve sınıf fiziksel koşulları, ulaşım, konaklama, sahneleme imkânları, mesleki teknik araç gereçlerin temin durumu gibi birçok alanda karşılaşılabilen eksiklikler müzik öğretmenlerinin motivasyonlarını dolayısıyla da meslek icraları da etkileyebilmektedir.

Motivasyon kavramının özellikle özel bir yetenek gerektiren bir alanda değerlendirilerek ele alınması ve bu alanında bir sanat dalı olan müzik içerisinde ayrıca değerlendirilmesi de gereklidir. Müzik sanatının icrası bir yana öğretimi de başlı başına motivasyon düzeyinin olumlu düzeylerde olmasını gerektirmektedir. Bu bağlamda müzik öğretmenlerinin mesleki yaşamlarında yukarıda bahsedilen faktörlerin etkisinde kalmaları doğrudan mesleki becerilerine de etki edebilir denilebilir.

Müzik eğitiminin önemli bir yönü de toplumda hemen herkesin ister icracı ister dinleyici olsun mutlaka dikkatini çeken bir sanat olan müzik alanına yönelik olmasıdır. Dikkati bu denli çeken bir sanat dalının eğitim alanında kullanılması yoluyla bireylerin davranışlarında istendik değişiklikler müzik yoluyla diğer branşlara göre daha kolay yapılabilir. Bu anlamda bu kadar önemli bir görevi icra eden müzik eğitimcileri olan müzik öğretmenlerinin de bunun bilincinde olarak mesleki yaşamlarını sürdürmeleri gerekmektedir.

Müzik eğitimi verilen ortamlar olan okullar ve sınıfların bu eğitimin verilebilmesi için güdüleyici özelliklerinin artırılması gereklidir. Bunu yapabilmek için var ise müzik sınıflarının gerekli teknik ekipman ve görseller ile donatılması; yok ise güncel teknolojinin sunduğu yeni tekniklerden faydalanarak her müzik dersi işlenen sınıfta müzik dersine yönelik güdüleyici, motivasyonu artırıcı materyaller geliştirilerek kullanılabilir.

“Öğretmenlerin bir başka işlevi ise öğrencileri için en etkili eğitim programını oluşturmaktır. Eğitimde program, öğretimsel içeriğin, nasıl ve hangi sıra ile öğretileceği ile ilgilidir”(Özmenteş, 2013: 2). Tabletler, cep telefonları, taşınabilir küçük hoparlör çeşitleri, neredeyse cep telefonu boyutlarına indirgenmiş taşınabilir projeksiyon cihazları gibi teknik gereçlerin kullanımı ile sınıf içi motivasyonun yüksek düzeylerde tutularak öğretim hedeflerini daha iyi bir şekilde yakalayabilmek mümkündür.

Bireysel olarak belirli bir bütçe ayrılarak alınabilecek olan bu gibi materyallerin devlet desteği ile birçok okulda da var olduğu son yıllarda bu teknik gereçleri mesleki anlamda kullanabilmenin de önemli olduğu vurgulanmalıdır. Müzik öğretmenlerinin sadece çalgı ve ses alanına yönelik olarak eğitim verdikleri öğretim tekniklerinin yanı sıra çağın gereksinimi olan bu gibi gereçleri de aktif olarak kullanabilmeleri gereklidir.

Böylelikle çalışma stratejileri motive edici bir eğitim sürecinin de oluşmasına katkıda bulunacaktır.

Bu anlamda eğitim sürecinde oldukça etkili olan motivasyonun tanımına ve etkilerini de bilmek gereklidir. Türk Dil Kurumu motivasyonu güdüleme, itici kuvvet, harekete yöneltici güç olarak tanımlamıştır. Bu şekliyle motivasyon bireylerin herhangi bir şeyi veya bir işi yapmak için gerekli olan, itici kuvvet, harekete geçmek için gereken kaynak olarak gösterilebilir. Motivasyon bir enerjidir ve bir sürece başlamak için mutlak suretle gereklidir. Bir işe başlamak, bir işi öğrenmek için gösterilecek olan çaba motivasyon ile doğrudan ilgilidir. Birey, düşük bir motivasyon ile enerjisi eksik bir şekilde başladığı bir öğrenme sürecinde gerekli verimi alamayacağı için bir iş, bir öğreniş için en başta olması gereken olgu motivasyondur.

Eğitim ve öğretim süreçlerinde *motivasyon* öğrenme ve performansı en azından dört yolla etkiler diyen Özevin bunları şöyle sıralamıştır. “Bireyin enerjisini ve çalışma seviyesini yükseltir. Bireyi belirli hedeflere yönlendirir. Bireyi belirli faaliyetlere başlamaya yönlendirir ve bu faaliyetlerde devam eder. Çalışan bireyin öğrenme stratejilerini ve bilişsel sürecini etkiler(Özevin, 2006: 3)”. Bu maddeleri motivasyon anlamında incelemek gerekirse bir müzik öğretmenin çalışma enerjisi ile alanına yönelik faaliyetlerinde strateji geliştirerek çizdiği çalışma planının temelinde mutlaka motivasyon olmalıdır. Ancak bu şekilde yapacakları konser etkinlikleri, öğretecekleri konular üzerinde tam bir hâkimiyet kurulabilir. Aksamalar olmadan eğitim-öğretim sürecindeki etkinlikler devam edebilir.

“Motivasyonu tanımlarken, hareketi başlatan, yönlendiren ve sürdüren içsel bir durum olduğunda söz edilmişti. Tüm branşlardaki öğretmenlerin ideali sınıflarında derse ve başarılı olaya motive olmuş öğrenciler bulunmasıdır”(Tokinan, Bilen, 2: 2011). Ancak müzik eğitiminde görevli olan bir müzik öğretmenin alana yönelik bir okulda çalışmıyorsa yukarıda bahsedilen özelliklere yönelik öğrenciler ile karşılaşılma olasılığı düşecektir. Özellikle devlet okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin kalabalık sınıflarda güdüleme açısından oldukça düşük düzeyde ve müziğe yetenekli olma açısından da çok düşük yüzdelerde sınıflarda derslere girdiği bilinmektedir.

“Güdü, diğer bir deyişle motivasyon, bireylerin istek ve arzularını, gereksinimlerini ve ilgilerini kapsayan genel bir kavram olarak tanımlanabilmektedir. Güdüler sayesinde

birey uyarılmakta ve davranışını belirli bir amaca doğru yönlentmektedir” (Cüceloğlu’ndan aktaran Sungurtekin, 2010: 2). Bu bağlamda müzik öğretiminde ilk hareketi başlatmak ve öğrencileri dersin akışına veya yapılacak etkinliğin içeriğine yönlendirmek için içsel olarak müzik öğretmenin tam olarak motive bir şekilde çalışması gerekmektedir. “Müzik eğitim sürecinde bazen yapılması gerekip de yapmaktan keyif almadığımız hatta işin bu tarafının bir an önce bitmesini istediğimiz durumlar yaşarız. Bu ve benzeri durumlar, bir motivasyon stratejisine ihtiyaç duyduğumuz zamanlardır”(Orhan,2006:2). Müzik öğretmeni tarafından doğru bir strateji belirlendiğinde yapılacak eğitim-öğretim etkinliği daha güçlü bir şekilde ilerleyebilir. Çünkü “öğretmenin verdiği destekte, motivasyon ve moral gücünün önemli bir yeri vardır. Çünkü motivasyon, öğrenmeyi çabuklaştıran ve kolaylaştıran etmenlerden biridir” (Ercan’dan aktaran Modırı, 2012: 76-77).

Bu gibi motivasyon stratejisi geliştirme çabalarının özellikle müzik alanında oldukça önemli olduğu söylenebilir. “Müzik öğretmenliği bölümleri, performansa dayalı alan derslerinin uzun süren çalışmaları ve tekrarları gerektirmesi nedeniyle, motivasyona en fazla ihtiyaç duyulan alanlardan birisidir(Girgin,2015:2). Motivasyon anlamında ortaya konulacak çalışma stratejileri ile çıkılan bir yolda varılan sonuçlar daha etkili ve göz doldurur bir şekilde karşımıza çıkacaktır.

Bu anlamda içsel ve dışsal motivasyonun çalışma becerileri üzerindeki etkilerine kısaca değinmek gereklidir. Bilimsel çalışmalarda motivasyon, bireyleri harekete geçiren güç kaynağı açısından içsel ve dışsal olmak üzere genel olarak iki önemli boyutta ele alınmaktadır.

2.1.4. İçsel ve Dışsal Motivasyon ve Müzik Eğitimi Alanına Yönelik Etkileri

“İçsel motivasyon, kişinin davranışını düzenleyen dışsal bir kontrol olmaksızın, işin kendisi tarafından motive edilmesidir. İçsel motivasyon araçları, doğrudan işin doğasıyla ilgili olup işin içeriğinden kaynaklanmaktadır”(Ersarı, Naktiyok, 2012: 83). “İçsel motivasyon, öğrenme ihtiyacı ve başarıma duygusunun doğal ortamlar içerisinde geliştiği motivasyon tipidir(Ryan ve Deci’den aktaran Dede ve Argün). Bu motivasyon tipinde, öğrenme veya bir davranışın kazanılması, hoşlanma, tat alma, haz duyma gibi içe yönelik eğilimlerden hareketle, herhangi bir zorlama olmaksızın kazanılır”(Dede ve

Argün, 2004: 50). Bu anlamda içsel motivasyonun temelinde bireylerin yeterlilikleri, yönelimleri etkilidir denilebilir.

Müzik eğitimi alanına yönelik düşünüldüğünde müzik sanatına yönelen bir birey, güdülenmek için ihtiyacı olduğu her şeyi kendi algılarıyla hisseder, ortaya koyduğu davranışları kendi duygularıyla hissederek yansıtır. Bu da müzik ile ilgilenen bireyin içsel motivasyonunu ifade eder. “İçsel motivasyon, bireyin içinde var olan ihtiyaçlarına yönelik tepkilerdir. Merak, bilme ihtiyacı, yeterli olma isteği, gelişme ve başarı arzusu içsel güdülere örnek gösterilebilir”(Ersarı, Naktiyok, 2012: 83). İlk kez gitar icrasını canlı izleyen bireyin bu icradan etkilenerek gitar çalma isteği duyması içsel motivasyona yönelik bir örnektir. Yine tam tersi ilk kez bir gitar icrası dinleyen bireyin gitara karşı olumsuz bir his içinde bulunarak gitar çalgısının kendisinin ruh haline hitap etmediğinden bahsederek bu çalgıdan uzak durma ihtiyacı da içsel motivasyon ile ilgili bir durumdur.

“Dışsal motivasyon, bireyin çevresinden gelen etkileri içerir. Bir çalışanın performansından dolayı ücret alması, ikramiyeler, terfi etmesi ve yöneticisi tarafından takdir edilmesi gibi dışsal ödüller çalışanın motivasyonunu artırır”(Ersarı, Naktiyok, 2012: 84). Yine müzik eğitime yönelik olarak düşünüldüğünde konser vermek isteyen bir müzik öğretmenin çalıştığı okul yönetimi tarafından desteklenmesi, çalışmak istediği tür ile ilgili konsere çıkacak öğrencilerin yeterliliklerinin beklediği düzeyde olması, öğrenci velilerinin, diğer branş öğretmenlerinin yapılacak etkinliği destekler davranışları gibi etkenler müzik öğretmenin dışsal motivasyonunu etkileyebilmektedir.

“Dışsal etkenlerin motivasyonu arttırmadaki rolü önemli olmakla birlikte, içsel etkenler olmadan dışsal etkenler çoğu zaman gerekli motivasyonu sağlayamaz”(Ersarı, Naktiyok, 2012: 84). Bu anlamda düşünüldüğünde dışsal motivasyon etkenleri tam olarak hazır olan bir müzik öğretmenin içsel motivasyonundan kaynaklanan eksiklikler olması durumunda da olumsuz tutumlar ortaya çıkabilmektedir.

İçsel olarak motive olmayan bir müzik öğretmeni dışsal motivasyona yönelik kazanımları başarıya dönüştüremeyebilir. Tam tersi olarak düşünüldüğünde dışsal motive etkileri olumsuz faktörler ile donatılmış bir müzik öğretmeni içsel olarak güçlü bir motivasyon davranışı içerisinde olduğu durumlarda da başarılı etkinlikler ortaya koyabilir. Her ikisinin dengede olması ve iç içe bir şekilde düşünülmesi bu anlamda önemlidir denilebilir.

“Öğretmenlerin çalıştıkları kurumlarında gereksinimlerinin bilinmesi ve bu doğrultuda bir takım düzenlemeler gidilmesi işlerini daha istekli yapmalarını sağlayabilir. Yapılan çalışmalar öğretmen motivasyonunun yükselmesinin öğretmen kadar öğrenciye de yararlı olduğunu göstermiştir. Motive olmuş öğretmenlerin okul amaçlarına ulaşma yolunda performanslarının artacağı düşünülmektedir(Bishay’dan aktaran Ada ve diğerleri, 2013, 153).

“Örgütsel kimliğin oluşmasına katkı sağlayan faktörlerden biri çalışanların motivasyonudur. İşgörenlerin işin kendisiyle, diğer çalışanlarla ve örgütle olan etkileşiminin sonucu olarak ortaya çıkan motivasyon, örgütsel amaçlara ulaşmak için yüksek düzeyde çaba sarf etmeye isteklilik olarak tanımlanmaktadır(Latham, Pinder; Brislin vd.’den Aktaran Argon ve Ertürk, 2013: 161). Bu anlamda içsel ve dışsal motivasyon ile ilgili olarak işbirlikli çalışmaların önemi ortaya çıkmaktadır. Her iki motivasyon türünün bir arada etkileşim halinde olduğu durumlarda eğitim alanına yönelik yapılacak olan her çalışmanın kalitesi de olumlu yönde etkilenecektir.

Müzik öğretmenlerinin temel ihtiyaçlarından birisi olan çalışma ortamını sağlayan bir okul müdürü müzik öğretmenin hem dışsal hem de içsel motivasyonunu güdüleyecektir. Sosyal çevresinde mesleğine saygı duyulduğunu hisseden bir müzik öğretmeni sosyal çevresine karşı kendisini sorumlu hissetmeye başlayacaktır.

Müzik derslerinde anlattığı konulara ilgi gösteren öğrenciler ile karşılaştığında derslerini daha istekli anlatacaktır. Güncel teknikleri kullanabilen bir müzik öğretmeni sınıfta kullandığı yeni yöntem ve tekniklerin işe yaradığını ve çalışma grubunun motivasyonunun arttığını gözlemlediğinde içsel olarak da güdülenecektir.

2.1.5. Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Motivasyon Çalışmaları

Ülkemizde müzik eğitimi verilen kurumlarda motivasyon durumlarına genel olarak bakıldığında çeşitli tespitlerin yapılması mümkündür. İnsan hayatının her alanına sirayet eden müzik sanatının eğitim kurumlarında hangi yöntem ve teknikler ve kimler tarafından verildiği belli olan bir durumdur. Resmi kurumlara genel olarak bakıldığında anaokulu ve ilköğretimden başlayan eğitim süreci üniversitelerin lisans düzeyinde devam etmektedir. Hatta lisansüstü eğitim süreci ile de devam edebilmektedir.

Lisans düzeyinde “öğretmen adaylarının motivasyon düzeylerini etkileyen unsurlar değerlendirilerek, motivasyonu etkileyen iç ve dış faktörler ortaya konulmalıdır. Özellikle öğrenme ortamlarında öğretmen adaylarına geniş bir yelpazede seçenekler sunulurken, alternatif durumları seçme alanı genişletilmelidir. Bu yolla öğretmen adaylarının daha geniş bir yelpazede bulunarak, hareket alanları genişleyecek ve kendilerine en uygun olan durumu tercih edeceklerdir. Bu ise motivasyon düzeylerini arttıracaktır”(Gömleksiz, Serhatlıoğlu, 2013: 123).

Genel müzik eğitimi kapsamında başlayan müzik eğitimi süreçlerinin ülkemizde öğreticileri müzik öğretmenleridir. Müzik öğretmenlerinin yetiştirildiği kurumlara genel olarak bakıldığında lisans düzeyinde Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği programları ön plana çıkmaktadır. Tam donanımlı olarak müzik öğretmeni yetiştirebilmek amacıyla eğitim-öğretim veren bu kurumların eğitim programları tüm ülke çapında var olan kurumlarda ortak bir program olarak okutulmaktadır.

Bu programlarda nota okur-yazarlığından çalgı eğitimi, ses eğitimi, topluluk yönetimi konularına dair birçok alanda müzik öğretmeni adaylarına eğitim verilmektedir. Böylelikle dört yıllık bir süreci başarı ile tamamlayan öğrenciler müzik öğretmeni ünvanı alarak öğretmenlik hayatına başlamaktadır. Bu anlamda ilk olarak müzik öğretmenlerinin yetiştirildiği lisans programlarının yapısal olarak motivasyonu destekleyici özellikte olması beklenir.

Müzik öğretmeni yetiştirmek adına görev yapan lisans öğretim elemanlarının, öğretim üyelerinin bilinçli olarak motive edici bir öğretim stratejisi ile müzik öğretmeni adaylarını tam donanımlı olarak sahaya inmeye hazırlamaları beklenir. Böylelikle aldıkları eğitimi içselleştirerek mezun olacak olan öğretmen adayları meslek hayatına başladıklarında aldıkları eğitimin kalitesinin verdiği kararlılığın motive edici yönleriyle işe başlayacaklardır.

Tecrübe aktarımının çok önemli olduğu bu gibi durumlarda lisans düzeyinde eğitim veren öğretim elemanlarının sağlayacağı bu büyük destek müzik öğretmenlerinin gerçek hayatta karşılaşacakları sorunların çözümünde oldukça işe yarayacaktır. Tam tersi düşünüldüğünde saha şartlarına hazır olmayan bir müzik öğretmenin çalışma motivasyonunda olumsuz etkiler ortaya çıkmaya başlayabilir. Karşılaştığı zorlukların

üstesinden gelmenin yollarını sahada öğrenen bir müzik öğretmeni ön hazırlıklı şekilde gelen bir müzik öğretmenine oranla işine daha az bir oranda motive olabilir.

Bu anlamda aktif olarak görevde olan bir müzik öğretmenin sorumlulukları arasında müfredat öğretimi dışında belirli gün ve haftalarda etkinlikler düzenlemek gibi görevler de bulunmaktadır. Aktif olarak lisans düzeyinde herhangi bir sahne etkinliğine katılmamış olan müzik öğretmeni adayının böyle durumlarda motivasyon açısından zorlanacağı düşünülebilir. Bu gibi bir durumla karşılaşılması için müzik öğretmenliği lisans programları içerisinde koro, orkestra gibi derslerin aktif olarak işlenmesi gereklidir. Bu gibi müzik toplulukları yönetimine dair derslerin motivasyon anlamında dolu dolu öğrenimini alan müzik öğretmeni adaylarının göreve başladıklarında bir an önce müzik toplulukları kurarak başarılı bir şekilde yönetebilmeleri ön görülebilir bir durumdur.

Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği gibi çalışmalara yönelik derslerin lisans düzeyinde öğretimi yapılmaktadır. Özellikle kendi kültürümüze ait her biri ayrı birer değer olduğu bu derslerin içeriğini doğru bir şekilde öğrenecek mezun olan müzik öğretmeni yurdun her köşesine ait birer Türk Müziği eserini kolayca algılayabilecek, icra edebilecek ve dolayısıyla tedirgin olmadan motive bir şekilde öğrencilerine öğretebilecektir.

Lisans düzeyinde çalgı dersleri, ses eğitimi dersleri öğrenerek mezun olmakla mükellef olan müzik öğretmeni adaylarının aldıkları bu derslere yönelik olarak da çok iyi yetiştirilmeleri beklenir. Öyle ki ana çalgı olarak belirlenen ve lisans eğitimleri boyunca eğitimini aldıkları bir çalgı üzerinde uzmanlaşan bir müzik öğretmeni yine de tam donanımlı olarak yetişmiş midir sorusu lisans düzeyinde eğitim veren öğretim elemanlarının en büyük sorusudur. Çünkü bir çalgıda uzmanlaşmış olmak iyi bir müzik öğretmeni olmak için her zaman yeterli değildir. Gittiği yörelerde çalıştıkları okullarda karşılarına gelebilecek olan ilk kez karşılaştıkları bir çalgının en azından akort, tel değişim-onarım gibi küçük çapta işlevlerine yönelik bir ön hazırlık eğitimi alan müzik öğretmenlerinin motivasyon anlamında bu eğitimden yoksun olarak mezun olacak müzik öğretmenlerine göre daha üst düzeyde olacakları düşünülebilir.

Çalgı bakımından verilen bu örnek dışında Türkiye'nin her bir bölgesinin müzik kültürüne yönelik bilgilerin öğretilmesi için verilen lisans düzeyindeki derslerin amacına uygun olarak öğretiminin yapıldığı bir kurumdan mezun olan müzik öğretmeni hangi bölgeye giderse gitsin bölge kültürünün analizini kısa sürede yaparak öğrencilerle daha kolay bir iletişim sağlayabilecektir. Yaşadıkları bölgenin müzik kültürü ile yoğrulmuş olan bir öğrenci topluluğu ile karşılaşacak olan müzik öğretmeni var olan kültürün bilincinde olduğunda motivasyon açısından daha kolay bir süreç yaşayacaktır. Böylelikle çalıştığı bölge halkı tarafından daha da kolay benimsenen bir öğretmen olacağından dışsal motivasyon anlamında da yaşadığı bölgede güvende hissedebilecektir.

2.1.6. Yaşanılan Bölgenin Çevresel Özelliklerinin Eğitsel Motivasyon Üzerindeki Etkileri

İnsanların bir aileye, gruba veya sosyal çevreye ait olmak duyguları ilk hep var olagelmiştir. Aidiyet duygusunun da özellikle eğitim vermekle mükellef olan öğretmenlerde daha çok olması beklenmektedir. Göreve başladığı bölgenin özellikleri ve bölgede çalışma hayatını sürdüren öğretmenin geçmiş yaşantıları örtüşebilir ya da tam anlamıyla zıt bir yönde de olabilir.

Böyle durumlarda öğretmenlerin dışsal motivasyonlarında da olumlu olumsuz değişimlerin ortaya çıkabilmesi mümkündür. Eğitim kurumlarının bölgelere göre imkan ve olanakları doğrultusunda ortaya çıkan koşullar içerisinde görevlerini yapmakta olan öğretmenlerin içsel ve dışsal anlamda motivasyonlarının artırılması için yaşanılan sosyal çevre şartlarında kendisine ait olacakları gruplara, etkinliklere, vb katılmaları gerekli görülmektedir.

“Bireyin içinde bulunduğu sosyal çevre ve bir grup içerisinde bulunması motivasyon düzeyini etkileyebilmektedir. Bu çerçevede eğitim-öğretim etkinliklerinin yanı sıra öğretmen adaylarının sosyal ortamlarda bulunmalarını ve grup etkinliklerine katılmalarını sağlayıcı ortamlar oluşturulmalıdır. Öğretmen adayları katıldıkları grup etkinlikleri motivasyon düzeylerinin yükselmesine katkıda bulunacaktır(Gömleksiz, Serhatlıoğlu, 2013: 123).

Müzik öğretmenlerinin çalışmakta olduğu kurumsal yapının *örgüt iklimi* kavramı içerisinde de değerlendirilmesi mümkündür. “Örgüt iklimi “örgüt kültürünün örgütte yarattığı psikolojik hava veya ortam” iyi ya da kötü hava koşullarının insanları etkilemesi gibi, olarak da tanımlanabilir”(Varol’dan Akt. Özkul, 2013: 5) Bu etkilerin içsel ve dışsal motivasyon üzerinde daha çok etkili olduğu bilinmektedir.

“Örgüt iklimi yaratıcılığın ve girişimciliğin olduğu yerdir. Örgütsel yapılar, işin niteliği, görev tanımları, yönetimin tutumu, insan kaynakları uygulamaları ve grup kültürü gibi birçok unsur iş çevresinin doğasını oluştururken, yaratıcılığı da etkiler. Yapılan birçok araştırma örgütlere rekabet avantajı sağlayan yaratıcılığın bireysel özellikler ile ilişkili olduğu kadar içinde bulunulan iş çevresi koşulları ile ilişkili olduğunu göstermektedir”(Çekmecelioğlu’ndan Akt. Özkul, 2013: 6).

Çevresel koşulları bu anlamda değerlendirdiğimizde çalıştığı bölgede yaratıcı, özverili, bölge kültürü ile uyumlu bir şekilde görev yapabilmenin temel şartı yine bu etmenlerin bir birey olan öğretmen yaşantılarıyla uyumlu olması anlamında görülmektedir. Çalışılan bölgenin sosyal aktivite imkânları, çalışılan kurumdaki en üst ve en alt düzeydeki personelin öğretmene karşı tutumları örgütsel bir kimlik bilinci içerisinde öğretmenlerin hem içsel hem de dışsal motivasyonlarını bir şekilde etkilediği gerçeği göz önünde durmaktadır. Bu anlamda tüm bu örgütsel kimlik kavramlarının bir arada bilinçli bir şekilde değerlendirilmeleri de gereklidir. Böylelikle görevinin başında olan bir öğretmen çevresel etkilerden olumsuz motivasyon açısından minimum düzeyde etkilenecek ve örgütsel kimlik içerisindeki yerini de motive bir şekilde korumaya devam edebilecektir.

2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Araştırmanın bu bölümünde, konu ile ilgili yapılan çalışmalara yer verilmiştir.

Konu ile ilgili literatür incelendiğinde;

İnci, Burak (2017) ‘‘Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Tükenmişlikleri (Antalya İli Örneği)’’ adlı çalışmalarında Antalya İli ortaokul ve liselerinde görev yapan müzik öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeylerini belirlemek ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin onların kişisel değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını saptamayı

amaçlamışlardır. Araştırmada, müzik öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeyleri incelenmiştir. Bu bağlamda; müzik öğretmenlerinin duygusal tükenmişlikleri orta düzeyde, duyarsızlaşma düzeyleri düşük düzeyde, kişisel başarısızlık düzeyleri de yüksek düzeyde olduğu anlaşılmıştır. Müzik öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeyleri duygusal tükenmişlik ve kişisel başarısızlık boyutlarında onların medeni durumlarına göre anlamlı farklılık göstermektedir. Müzik öğretmenliği mesleğinin, toplumda hak ettiği yeri bulmadığını düşünen müzik öğretmenlerinin mesleki tükenmişliklerinin, müzik öğretmenliğinin toplumda hak ettiği yerde olduğunu düşünen müzik öğretmenlerine göre daha yüksek olduğu anlaşılmıştır.

Dursun (2015) “Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlik Algıları İle Yaşam Ve İş Doyumları Arasındaki İlişki” isimli çalışmasında müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik algıları ile yaşam ve iş doyumları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Müzik öğretmenlerinin eğitim düzeylerine bağlı olarak, yaşam doyumu puanlarının farklılaştığı ve bu farkın lisansüstü mezunu öğretmenler lehine olduğu bulunmuştur. Bu sonuca göre; lisansüstü mezunu müzik öğretmenlerinin yaşam doyumu puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin görev bölgelerinin, iş doyumunun geneli ile içsel doyum alt boyutunda, anlamlı bir farklılaşmaya neden olduğu bulunmuştur.

Kaptan, Giral (2015) “Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Yaşantılarında Karşılaştıkları Problemler (Sivas İli Örneği)” adlı yayınında yaptığı araştırmalar çerçevesinde; sosyal, psikolojik ve eğitimsel sorunlar olduğuna, müzik öğretmenlerinin mesleki yaşantılarında bu ana başlıkların altında problemler yaşadığına değinilmiş ve bu sorunlar likert tipi anket uygulanarak gözlemlenip ortaya koyulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre, müzik öğretmenlerinin, çoğunluğunun sınıf mevcutlarındaki yoğunluğun müzik eğitimi kalitesini azalttığını kendi görüşlerince ifade ettikleri tespit edilmiştir. Araştırma sonucuna göre, müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun İlkokul kademesinde müzik derslerinin branş öğretmenlerince yapılmamasının müzik eğitiminin kalitesini azalttığını kendi görüşlerince ifade ettikleri saptanmıştır.

Sarıca (2013) “Eğitim Ortamlarının İyileştirilmesinin Yönetici Ve Öğretmen Motivasyonuna Etkisi” adlı çalışmasında okulların eğitim ortamlarının yönetici ve öğretmenleri nasıl etkilediği, yönetici ve öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmiştir. Bu araştırmayla eğitim ortamlarındaki yetersizlikler, sınıf mevcutları, eğitim araç gereçleri, öğretmen ihtiyacı, eğitim ortamlarının çağdaş görünüme büründürülmesine katkı araştırmanın temel amacını oluşturmaktadır. Yapılan testlerden yönetici ve öğretmen deneklerin, ders araç gereçlerinin sağlam olmasından yaklaşık eşit etkilendikleri anlaşılmaktadır. Yapılan testlerden yönetici ve öğretmen deneklerden, sınıf eşyalarının estetik olmasından erkek öğretmenlerin daha çok etkilendikleri anlaşılmaktadır.

Otacıoğlu (2008) ‘‘Müzik Öğretmenlerinde Tükenmişlik Sendromu ve Etkileyen Faktörler’’ adlı çalışmasında özel kurumlar ve devlet kurumlarında görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinin tükenmişlik sendromunu ve bunu etkileyen, bu duruma sebep olan faktörleri incelemiştir. Araştırmanın sonucunda özel kurumlarda görev yapan müzik öğretmenlerinin, devlet kurumlarında görev yapan öğretmenlere göre tükenmişlik düzeyinin daha fazla olduğu gözlenmiştir. Araştırmaya katılan 26–35 yaş grubunda olan öğretmenlerin, 36-45 yaş grubundaki öğretmenlere kıyasla, beklenmedik bir şekilde, işlerinde daha fazla tükenmişlik yaşadıkları saptanmıştır.

Karaköse, Kocabaş (2006) ‘‘Özel Ve Devlet Okullarında Öğretmenlerin Beklentilerinin İş Doyumu Ve Motivasyon Üzerine Etkileri’’ adlı çalışmalarında, öğretmenlerin farklı boyutlardaki beklentilerinin iş doyumu ve motivasyonlarına etkisi olup olmadığı sorularına cevap aramışlardır. Araştırmanın sonucunda özel okullarda çalışan öğretmenler, yöneticilerinin tutum ve davranışlarının kendilerinin işlerinde doyuma ulaşmalarında ve motive olmalarında olumlu yönde etkisinin olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin meslekî beklentilerinin işlerinde doyuma ulaşmalarında ve motive olmalarında herhangi bir etkisinin olup olmadığına yönelik öğretmen görüşleri arasında okul türü değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık gözlenirken; diğer değişkenler açısından anlamlı bir farklılık yoktur.

Gündoğdu (2006) “Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerinin İncelenmesi Ve Değerlendirilmesi” isimli çalışmasında, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı ilk ve orta öğretim kurumlarında çalışmakta olan müzik öğretmenlerinin düşüncelerine göre, alanda görev yapan müzik öğretmenlerinin sahip oldukları mesleki alan yeterlik seviyelerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre: Kulak eğitimi yeterlik alanında, müzik öğretmenlerinin kulak eğitimi yeterliklerine sahip oldukları, ses eğitimi yeterlik alanında, müzik öğretmenlerinin, yeterli oldukları fakat bununla birlikte teknik açıdan eksiklikleri olduğu görölmektedir. Çalgı eğitimi yeterlik alanında, müzik öğretmenlerinin, piyanoyu etkin bir şekilde kullanamadıkları, bununla birlikte müzik öğretmenleri okul çalgılarından herhangi birini yeterli düzeyde kullanabildikleri görölmektedir. Ancak, algı topluluğunda alma ve çalgı topluluğu yönetme yeterliklerinde eksiklikler bulunmaktadır.

Korkmaz (2004) “Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Tükenmişlik Düzeyleri” adlı çalışmasında elde edilen sonuçlara göre müzik öğretmenlerinin duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı alt ölçeğinden aldıkları puanlar ile görev yaptıkları eğitim kademeleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Müzik öğretmenlerinin duygusal tükenme ve kişisel başarı alt ölçeklerinden aldıkları puanlar ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark bulunamazken; duyarsızlaşma alt ölçeğinden aldıkları puanlar ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Elde edilen bulguya göre kadın müzik öğretmenlerinde, erkek müzik öğretmenlerine göre daha fazla duyarsızlaşma görölmektedir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde; araştırmanın amacı ve alt problemleri doğrultusunda izlenen yöntem hakkında bilgiler verilmiştir. Bu amaçla, araştırmanın modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması ve verilerin analizi konularına yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma betimsel bir tarama olup; veriler literatür tarama ve anket yoluyla elde edilerek yorumlanıp değerlendirilmiştir. Bu anlamda, elde edilecek verilerin çalışmanın amaçlarına ışık tutacak nitelikte olması amaçlanmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini ülkemizde görev yapmakta olan müzik öğretmenleri örneklem grubunu ise Osmaniye ilinde görev yapmakta olan müzik öğretmenleri oluşturmaktadır.

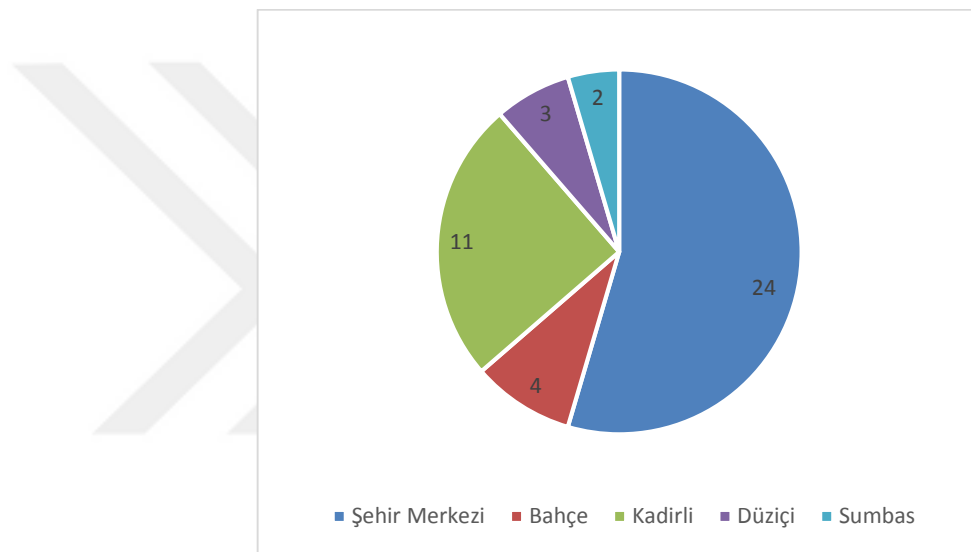
Bu anlamda Osmaniye ilinde görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurumlarda motivasyonlarının çeşitli koşullara ne durumda olduğuna yönelik görüşlerinin tespitinin yapılması amacı ile 30 soruluk bir anket formu geliştirilmiştir. Ankette yer alan soruların 23' ü 5' li likert sisteminde hazırlanmış olup müzik öğretmenlerinin motivasyon durumlarını ölçmeye yönelik sorulardan oluşmaktadır.

Yapılan araştırmalar sonucunda, Osmaniye'de bulunan toplam 48 müzik öğretmeninden 44 müzik öğretmenine ulaşılmış, 4 öğretmene ulaşılamamıştır. 44 müzik öğretmenin çalıştıkları ilçeler şu şekilde tespit edilmiştir.

Tablo 1 Osmaniye İlinde Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin İlçelere Göre Dağılımı

	f	%
Şehir Merkezi	24	54,5
Bahçe	4	9,1
Kadirli	11	25,0
Düziçi	3	6,8
Sumbas	2	4,5
Toplam	44	100,0

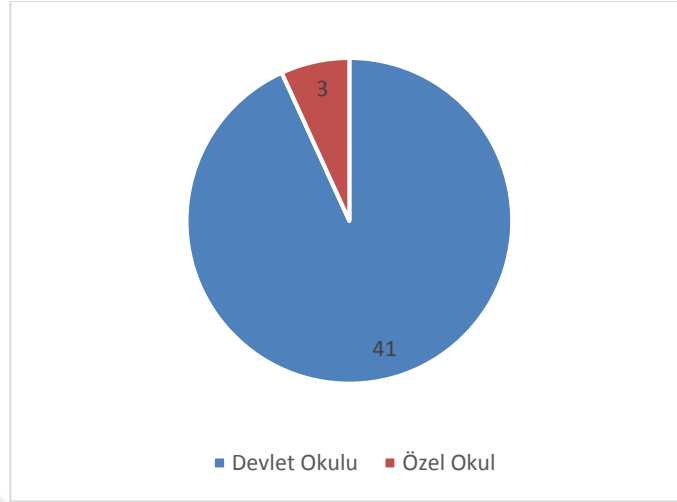
Grafik 1 Osmaniye İlinde Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin İlçelere Göre Dağılımı

Tablo ve Grafik incelendiğinde ankete katılan müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun şehir merkezinde çalıştığı gözlenmektedir.

Aşağıda, ankete katılan müzik öğretmenlerinin devlet okulu ve özel okulda çalışmalarına yönelik durumlarına dair tablo yer almaktadır.

Tablo 2 Görev yapılan kurumun resmi yapısı

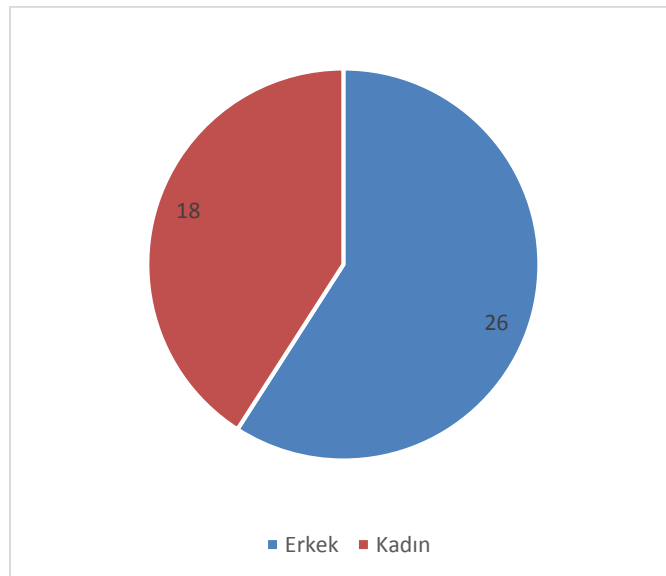
	f	%
Devlet Okulu	41	93,2
Özel Okul	3	6,8
Toplam	44	100,0

Grafik 2 Görev yapılan kurumun resmi yapısı

Buna göre çalışılan kurumun resmi yapısı incelendiğinde ankete katılan müzik öğretmenlerinin 41'inin devlet okulunda 3'ünün ise özel okulda görev yaptığı tespit edilmiştir.

Tablo 3 Ankete Katılan Müzik Öğretmenlerinin Cinsiyet Bilgilerine Yönelik Veri Dağılımı

	f	%
Erkek	26	59,1
Kadın	18	40,9
Toplam	44	100,0

Grafik 3 Ankete Katılan Müzik Öğretmenlerinin Cinsiyet Bilgilerine Yönelik Veri Dağılımı

Uygulanan anket çalışması sonucunda, toplam 44 müzik öğretmenine ulaşılmıştır. Ankete katılan öğretim elemanlarının, cinsiyetlerine yönelik veri dağılımına bakıldığında, müzik öğretmenlerinin 26'sının erkek, 18'inin kadın olduğu görülmektedir. Bu durumda, cinsiyete göre en fazla öğretim elemanının, erkek olduğu görülmektedir.

Tablo 4 Osmaniye ilinde Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Okullara Göre Dağılımı

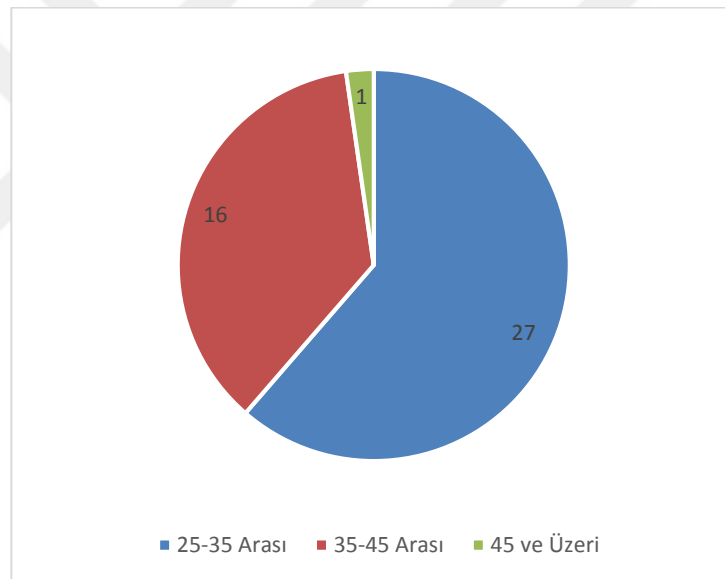
Okul Adı	Sayı
100.Yıl Ortaokulu	1
75.Yıl Ortaokulu	1
Abdurrahman Keskiner Güzel Sanatlar Lisesi	8
Adnan Oğuz Anadolu Lisesi	1
Atabey Koleji	2
Aydınoğlu Tufanbey Ortaokulu	1
Bahçe Anadolu Lisesi	1
Bahçe Atatürk Ortaokulu	1
Bahçe Cumhuriyet Ortaokulu	1
Bahçeşehir Koleji	1
Binali Yıldırım YBO	1
Cansan Ortaokulu	2
Cevdetiye Ortaokulu (Geçici Eğitim Merkezi)	1
Düziçi Ortaokulu	2
Gazi Mustafa Kemal Ortaokulu	3
Harun Saltalı	1
Haruniye Ortaokulu	1
İrfanlı Ortaokulu	1
Kadirli Cevdet Paşa Ortaokulu	1
Koçlu Şehit Mehmet Damar Ortaokulu	1
Mareşal Fevzi Çakmak Ortaokulu	3
Mehmet Nuri Arıoğlu Ortaokulu	1
Mehmetli Merkez İmam Hatip Ortaokulu	1
Mimar Sinan Ortaokulu	1
Mustafa Konaklı Ortaokulu	1
Mustafa Özden Ortaokulu	1
Osmaniye Doğa Okulları	1
Özel Doğa Koleji	1
Saimbey Ortaokulu	3
Savrun Şehit Mustafa Çiğiloğlu Anadolu Lisesi	1
Ş. Yasemin Tekin Ortaokulu	1
Şehit Ali Alkan Cebelibereket Ortaokulu	1
Şehit Bekir Evren	1
Şehit İbrahim Aşkın	1
Şehit Kansu Küçükateş Orta Okulu	1
Şehit Mehmet Ali Sarak Ortaokulu	1
Şehit Yasemin Tekin Ortaokulu	1
Yenice Haruniye Ortaokulu	1
Yoğunluk Ortaokulu	1

Tablo 4' deki verilere bakıldığında Osmaniye ilinde en fazla 8 müzik öğretmeni ile Güzel Sanatlar Lisesi ön plana çıkmaktadır. Bunun dışındaki diğer okullarda da görevlendirmeler sebebiyle birden fazla öğretmenin görev yapması sebebiyle 44 müzik öğretmenin 55 farklı okulda görev yaptığı gözlenmektedir.

Tablo 5 Ankete Katılan Müzik Öğretmenlerinin Yaş Aralığına Yönelik Veri Dağılımı

	f	%
25-35 Arası	27	61,4
35-45 Arası	16	36,4
45 ve Üzeri	1	2,3
Toplam	44	100,0

Grafik 4 Ankete Katılan Müzik Öğretmenlerinin Yaş Aralığına Yönelik Veri Dağılımı

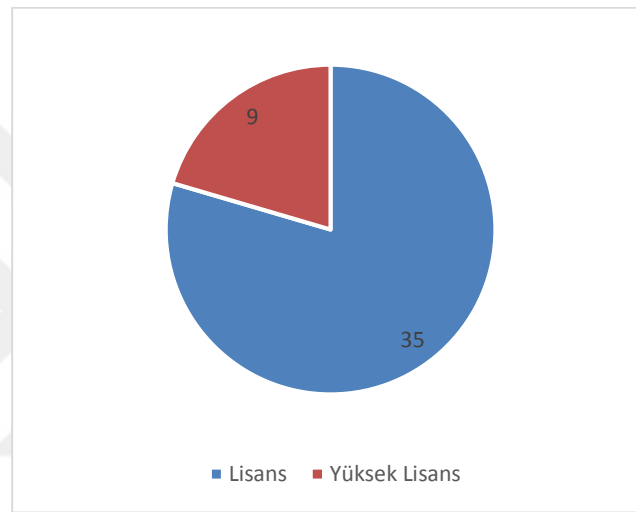

Ankete katılan müzik öğretmenlerinin cinsiyet bilgilerine yönelik veri dağılımı incelendiğinde müzik öğretmenlerinin en fazla 25*35 yaş arasında olduğu gözlenmiştir.

Tablo 6 Ankete Katılan Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Durumlarına Yönelik Veri Dağılımı

	f	%
Lisans	35	79,5
Yüksek Lisans	9	20,5
Toplam	44	100,0

Grafik 5 Ankete Katılan Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Durumlarına Yönelik Veri Dağılımı

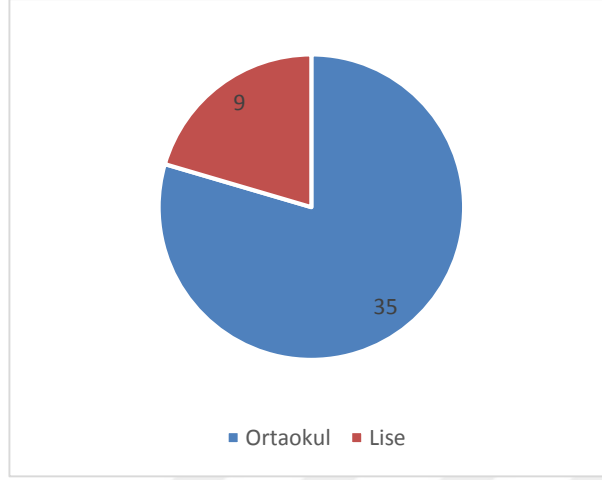

Ankete katılan müzik öğretmenlerinin eğitim durumlarına yönelik veri dağılımı incelendiğinde müzik öğretmenlerinin çoğunluğunun sadece lisans mezunu olduğu tespit edilmiştir. 44 müzik öğretmeninden 9'unun ise yüksek lisans öğrenimini de tamamlamış olarak görülmektedir.

Tablo 7 Ankete Katılan Müzik Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okul Kademelerine Yönelik Veri Dağılımı

	f	%
Ortaokul	35	79,5
Lise	9	20,5
Toplam	44	100,0

Grafik 6 Ankete Katılan Müzik Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okul Kademelerine Yönelik Veri Dağılımı

Tablo 7 ve Grafik 6’da ankete katılan müzik öğretmenlerinin görev yaptıkları okul kademelerine yönelik veri dağılımı incelendiğinde müzik öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun(n=35) ortaokul kademesinde görev yaptıkları görülmektedir. Lise kademesinde görev yapan müzik öğretmeni sayısı ise 9 olarak görülmektedir.

3.3. Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması için anket yöntemi uygulanmıştır. Anketin uygulanması için Google Formlar kullanılarak sorular oluşturulmuş ve mail-sosyal medya araçları yoluyla katılımcılara ulaştırılmıştır. Çalışmada kullanılan anket, iki bölümden oluşmaktadır. Anketin ilk bölümünde katılımcıların demografik bilgilerini ve öğrenmeye yönelik sorular bulunmaktadır. Müzik öğretmenlerine uygulanan anketin ikinci bölümünde ise çalıştıkları kurumda karşılaşılabilecekleri motivasyon durumlarını etkileyen durumların tespitine yönelik sorular yer almaktadır.

3.4. Verilerin Analizi

Uygulanan ankette elde edilen veriler istatistiksel yöntemlerle değerlendirilerek yorumlanmıştır. Ulaşılan sonuçlarla ilgili frekans, yüzde değerleri gösterilerek yorumlanmıştır. Uygulanan anketin güvenilirliğinin tespiti için Cronbach Alpha testleri uygulanmıştır. Verilerin istatistiksel sonuçlarına ulaşmak için, Google Forms üzerinde gelen yanıtlar SPSS programına aktarılarak tablolara dönüştürülmüştür. Tablolar haline dönüştürülen veriler Excel programında grafiklere dönüştürülerek verilerin daha akıcı bir şekilde yorumlanması amacıyla çalışmaya eklenmiştir.

Anket Soruları İçin Güvenirlik (Cronbach Alpha) Testi Sonuçları

“Yapılan ölçümün kavramsal yapıya ilişkin olguyu doğru şekilde ortaya çıkarması ve başka alanlarda benzer sonuçlar vermesi oluşturulan ölçeğin güvenilirliğini gösterir. Ölçeğin gücünü gösteren kavrama da geçerlilik denir. Cronbach bu iki kavramı birleştirerek genellenebilirlik kavramını ortaya atmış ve genellenebilirliği ölçmek için bir katsayı geliştirmiştir. Bu katsayıya Cronbach’s Alpha denir” (Şencan, 2005).

Cronbach’s Alpha Değeri Geçerlilik Değerleri

> 0.8 – İyi / > 0.7 – Kabul Edilebilir / > 0.6 – Şüpheli /
> 0.5 – Zayıf / < 0.5 – Kabul Edilemez

Tablo 8 Madde Toplam İstatistiği

Sorular	Madde Toplam Korelasyonu	Madde Silinirse Cronbach (α) Değeri
<i>Soru 2</i>	.44	,854
<i>Soru 3</i>	.38	,854
<i>Soru 4</i>	-.25	,855
<i>Soru 5</i>	.03	,840
<i>Soru 6</i>	.59	,853
<i>Soru 7</i>	-.27	,848
<i>Soru 10</i>	.09	,848
<i>Soru 12</i>	.16	,839
<i>Soru 13</i>	.22	,846
<i>Soru 14</i>	-.01	,849
<i>Soru 15</i>	.26	,845
<i>Soru 16</i>	.07	,844
<i>Soru 17</i>	.29	,839
<i>Soru 18</i>	.27	,848
<i>Soru 21</i>	.44	,850
<i>Soru 22</i>	.34	,852
<i>Soru 23</i>	.21	,846

Ankette müzik öğretmenlerine yöneltilen toplam 30 soru içerisinde, 23 adet soru 5'li likert tarzında olduğundan, Cronbach Alpha testi bu 23 maddeye uygulanmıştır. Uygulanan test sonucunda 23 maddeden oluşan anketin Cronbach's Alpha (iç tutarlılık katsayısı) katsayısı, .853 olarak bulunmuştur. Bu durumda ölçekten elde edilen sonuçlar, güvenilirlik sonucu tablosuna göre ölçeğin güvenilirliğinin $\alpha=0.60$ ve üzeri olduğu yani **iyi** olduğu görülmektedir.

Tablo 9 Chronbach Alfa Değeri

Cronbach's Alpha	Madde Sayısı
,853	23

Tablo 10 5'li Likert Tarzındaki Soruların Standart Sapma ve Ortalamaları

Sorular	X	Ss
<i>Soru 1</i>	1,59	,787
<i>Soru 2</i>	1,50	,902
<i>Soru 3</i>	1,55	,627
<i>Soru 5</i>	1,82	,896
<i>Soru 6</i>	1,66	,861
<i>Soru 8</i>	1,45	,697
<i>Soru 10</i>	1,89	,945
<i>Soru 11</i>	1,80	,795
<i>Soru 12</i>	1,93	,728
<i>Soru 13</i>	2,45	,999
<i>Soru 14</i>	2,16	1,055
<i>Soru 15</i>	2,07	,998
<i>Soru 16</i>	2,25	1,059
<i>Soru 17</i>	1,93	,818
<i>Soru 18</i>	2,75	1,014
<i>Soru 20</i>	2,50	,976
<i>Soru 21</i>	1,95	,939
<i>Soru 23</i>	2,25	1,184

Yapılan teste göre anket soruları içerisinde, en düşük ortalama soru 2 ($X=1.50$), en yüksek ortalama soru 13 ($X=2.45$), en düşük standart sapma soru 3 ($Ss=.627$), en yüksek standart sapma ise soru 23 ($Ss=1.184$) olarak görülmektedir.

BÖLÜM IV

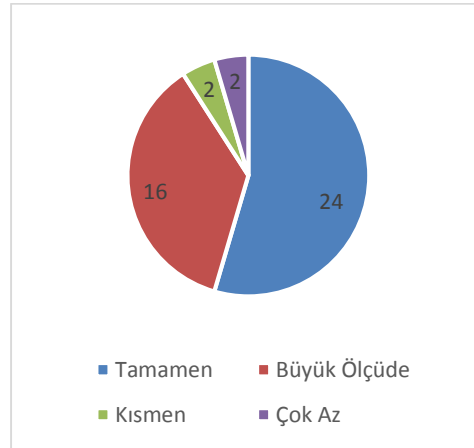
BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde, verilerden elde edilen bulgular sıralanarak yorumlanmıştır.

Tablo 11 “Görev yaptığınız okulun bulunduğu bölgede sosyal ve fiziksel koşulların olumlu-olumsuz olmasının, öğretmen çalışma motivasyonunu üzerinde de doğru orantılı bir şekilde olumlu-olumsuz etkileri vardır?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	24	54,5
Büyük Ölçüde	16	36,4
Kısmen	2	4,5
Çok Az	2	4,5
Toplam	44	100,0

Grafik 7 “Görev yaptığınız okulun bulunduğu bölgede sosyal ve fiziksel koşulların olumlu-olumsuz olmasının, öğretmen çalışma motivasyonunu üzerinde de doğru orantılı bir şekilde olumlu-olumsuz etkileri vardır?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

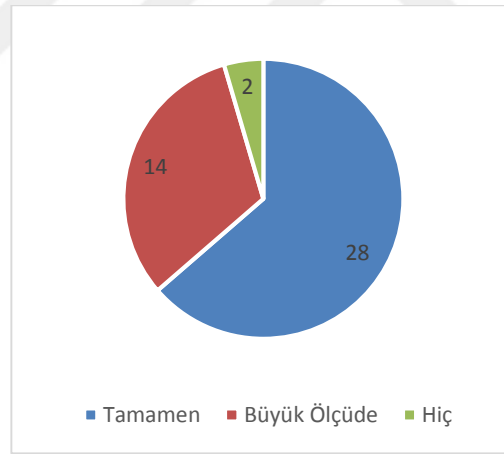
Tablo 11 ve Grafik 7 incelendiğinde “görev yaptığınız okulun bulunduğu bölgede sosyal ve fiziksel koşulların olumlu-olumsuz olmasının, öğretmen çalışma motivasyonunu üzerinde de doğru orantılı bir şekilde olumlu-olumsuz etkileri vardır?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik

öğretmenlerinin büyük bir bölümü bu soruyu tamamen(24) ve büyük ölçüde(16) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, çalışılan bölgede sosyal ve fiziksel koşulların olumlu ve olumsuz olarak müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonu üzerinde etkileri olduğu söylenebilir.

Tablo 12 “Görev yaptığınız kurumda tam donanımlı bir müzik sınıfı bulunmasının çalışma motivasyonunuza olumlu etkileri var mıdır? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	28	63,6
Büyük Ölçüde	14	31,8
Hiç	2	4,5
Toplam	44	100,0

Grafik 8 “Görev yaptığınız kurumda tam donanımlı bir müzik sınıfı bulunmasının çalışma motivasyonunuza olumlu etkileri var mıdır? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

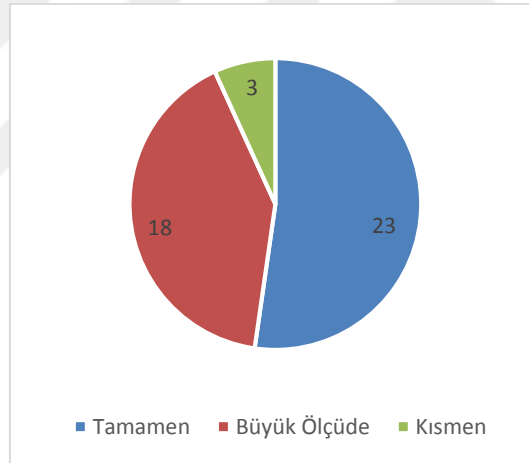

Tablo 12 ve Grafik 8 incelendiğinde “Görev yaptığınız kurumda tam donanımlı bir müzik sınıfı bulunmasının çalışma motivasyonunuza olumlu etkileri var mıdır? ” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(14) ve büyük ölçüde(28) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, çalıştıkları kurumda müzik sınıfı bulunmasının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonu üzerinde olumlu etkileri olduğu söylenebilir.

Tablo 13 “İnteraktif öğretim teknolojilerini (akıllı tahta, bilgisayar, projeksiyon cihazı, tablet, pc vs.) kullanabileceğiniz bir çalışma ortamınızın olması çalışma motivasyonunuzu ne derecede etkiler?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	23	52,3
Büyük Ölçüde	18	40,9
Kısmen	3	6,8
Toplam	44	100,0

Grafik 9 “İnteraktif öğretim teknolojilerini (akıllı tahta, bilgisayar, projeksiyon cihazı, tablet, pc vs.) kullanabileceğiniz bir çalışma ortamınızın olması çalışma motivasyonunuzu ne derecede etkiler?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

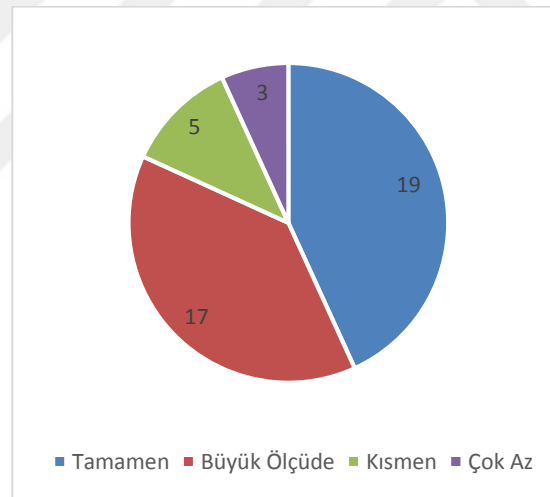

Tablo 13 ve Grafik 9 incelendiğinde “İnteraktif öğretim teknolojilerini (akıllı tahta, bilgisayar, projeksiyon cihazı, tablet, pc vs.) kullanabileceğiniz bir çalışma ortamınızın olması çalışma motivasyonunuzu ne derecede etkiler?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(23) ve büyük ölçüde(18) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, İnteraktif öğretim teknolojilerini (akıllı tahta, bilgisayar, projeksiyon cihazı, tablet, pc vs.) kullanabileceğiniz bir çalışma ortamının olmasının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonu üzerinde olumlu etkileri olduğu söylenebilir.

Tablo 14 “Mesleki etkinliklerinizde sosyal medya uygulamalarında yer alan müzik materyallerini(video, müzik, nota vb.) kullanıyor olmak sınıf içi eğitim öğretim etkinliklerinde motivasyonu olumlu yönde ne derecede etkilemektedir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Da

	f	%
Tamamen	19	43,2
Büyük Ölçüde	17	38,6
Kısmen	5	11,4
Çok Az	3	6,8
Toplam	44	100,0

Grafik 10 “Mesleki etkinliklerinizde sosyal medya uygulamalarında yer alan müzik materyallerini(video, müzik, nota vb.) kullanıyor olmak sınıf içi eğitim öğretim etkinliklerinde motivasyonu olumlu yönde ne derecede etkilemektedir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

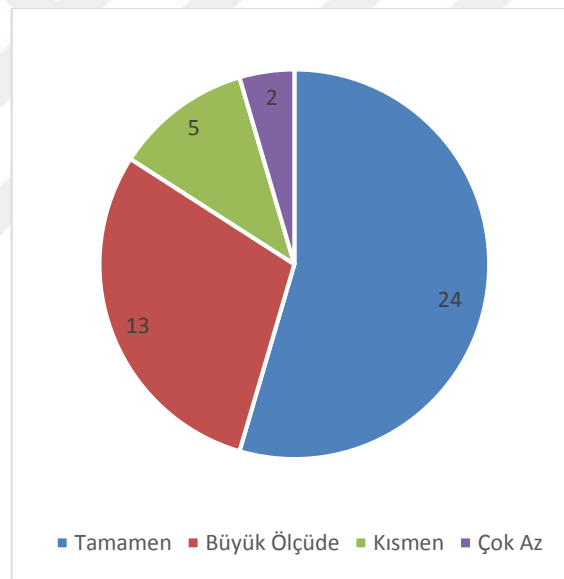

Tablo 14 ve Grafik 10 incelendiğinde “Mesleki etkinliklerinizde sosyal medya uygulamalarında yer alan müzik materyallerini(video, müzik, nota vb.) kullanıyor olmak sınıf içi eğitim öğretim etkinliklerinde motivasyonu olumlu yönde ne derecede etkilemektedir? ” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(19) ve büyük ölçüde(17) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, müzik öğretmenlerinin mesleki etkinliklerinde sosyal medya uygulamalarında yer alan müzik materyallerini(video, müzik, nota vb.) kullanıyor olması sınıf içi eğitim öğretim etkinliklerindeki motivasyonu da olumlu yönde büyük oranda etkilediği söylenebilir.

Tablo 15 “Yıl içerisinde gerçekleştirilen müzik etkinliklerinizde, okul idaresinden ve diğer branş öğretmenlerinden destek görmek çalışma motivasyonunuzu ne derecede etkiler?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	24	54,5
Büyük Ölçüde	13	29,5
Kısmen	5	11,4
Çok Az	2	4,5
Toplam	44	100,0

Grafik 11 “Yıl içerisinde gerçekleştirilen müzik etkinliklerinizde, okul idaresinden ve diğer branş öğretmenlerinden destek görmek çalışma motivasyonunuzu ne derecede etkiler?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

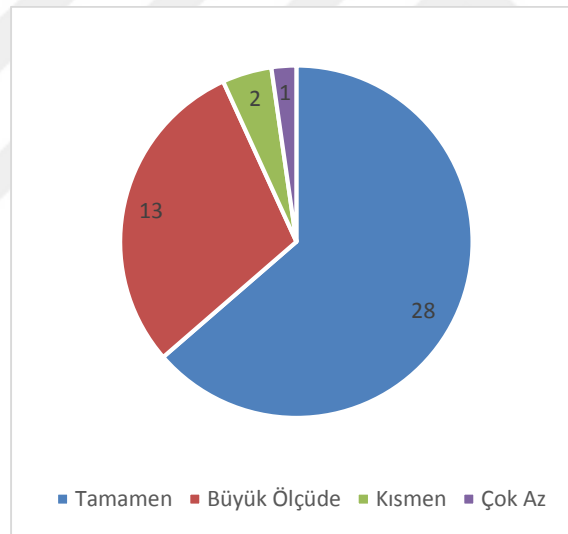

Tablo 15 ve Grafik 11 incelendiğinde “Yıl içerisinde gerçekleştirilen müzik etkinliklerinizde, okul idaresinden ve diğer branş öğretmenlerinden destek görmek çalışma motivasyonunuzu ne derecede etkiler?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(24) ve büyük ölçüde(13) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, yıl içerisinde müzik öğretmenleri tarafından gerçekleştirilen müzik etkinliklerinde, okul idaresinden ve diğer branş öğretmenlerinden destek görüyor olmanın müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonu üzerinde oldukça olumlu etkileri olduğu söylenebilir.

Tablo 16 “Okul idaresinin mesleki etkinliklerinize karşı olumlu-olumsuz tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	28	63,6
Büyük Ölçüde	13	29,5
Kısmen	2	4,5
Çok Az	1	2,3
Toplam	44	100,0

Grafik 12 “Okul idaresinin mesleki etkinliklerinize karşı olumlu-olumsuz tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

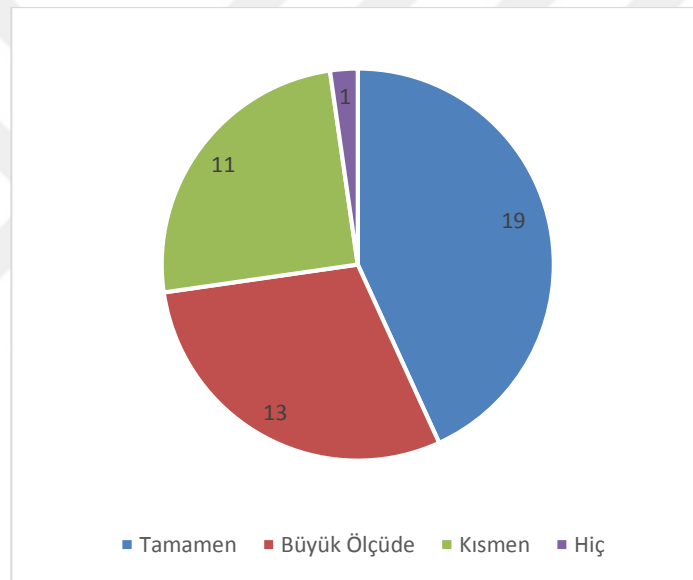

Tablo 16 ve Grafik 12 incelendiğinde “Okul idaresinin mesleki etkinliklerinize karşı olumlu-olumsuz tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(28) ve büyük ölçüde(13) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, Okul idaresinin mesleki etkinliklere karşı olumlu-olumsuz tutumlarının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonu üzerinde etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 17 “Öğrenci velilerinin size ve müzik dersinize karşı olumsuz hareket ve tutumları çalışma motivasyonunuzu ne derecede etkiler? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	19	43,2
Büyük Ölçüde	13	29,5
Kısmen	11	25,0
Hiç	1	2,3
Toplam	44	100,0

Grafik 13 “Öğrenci velilerinin size ve müzik dersinize karşı olumsuz hareket ve tutumları çalışma motivasyonunuzu ne derecede etkiler? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

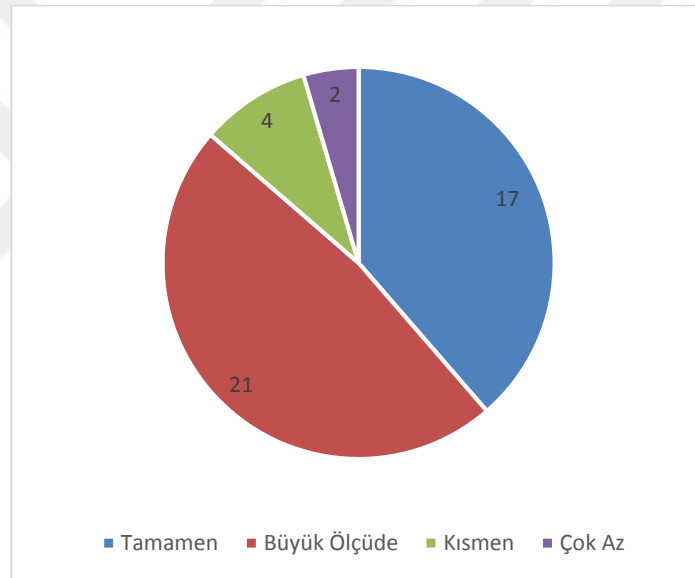

Tablo 17 ve Grafik 13 incelendiğinde “Öğrenci velilerinin size ve müzik dersinize karşı olumsuz hareket ve tutumları çalışma motivasyonunuzu ne derecede etkiler?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(28), büyük ölçüde(13) ve kısmen(11) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, Öğrenci velilerinin müzik öğretmenleri ve müzik dersine karşı olumsuz hareket ve tutumlarının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonu üzerinde oldukça etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 18 “Görev yaptığınız kurumda öğrenim gören öğrencilerinizin müzik dersine yönelik olumlu-olumsuz tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	17	38,6
Büyük Ölçüde	21	47,7
Kısmen	4	9,1
Çok Az	2	4,5
Toplam	44	100,0

Grafik 14 “Görev yaptığınız kurumda öğrenim gören öğrencilerinizin müzik dersine yönelik olumlu-olumsuz tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

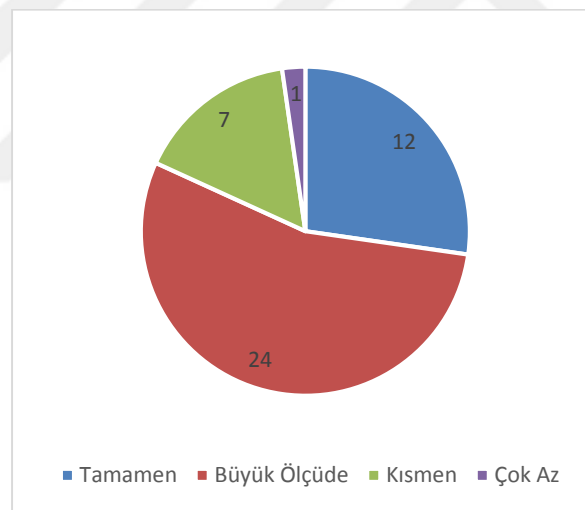
Tablo 18 ve Grafik 14 incelendiğinde “Görev yaptığınız kurumda öğrenim gören öğrencilerinizin müzik dersine yönelik olumlu-olumsuz tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(17), büyük ölçüde(21) ve kısmen(4) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, görev yaptıkları kurumda öğrenim gören öğrencilerin müzik dersine yönelik olumlu-olumsuz tutumları müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonu üzerinde oldukça etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 19 “İlinizde yapılan sanatsal etkinliklere(konser, tiyatro, sergi vs.) öğrenci ve velilerinizin ilgi göstererek katılmasının, müzik derslerinin daha verimli geçmesi açısından, çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir ? ” Sorusuna Verilen Cevap

	f	%
Tamamen	12	27,3
Büyük Ölçüde	24	54,5
Kısmen	7	15,9
Çok Az	1	2,3
Toplam	44	100,0

Grafik 15 “İlinizde yapılan sanatsal etkinliklere(konser, tiyatro, sergi vs.) öğrenci ve velilerinizin ilgi göstererek katılmasının, müzik derslerinin daha verimli geçmesi açısından, çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir ? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

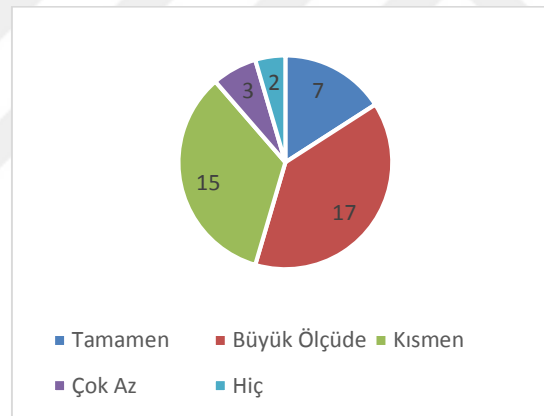

Tablo 19 ve Grafik 15 incelendiğinde “İlinizde yapılan sanatsal etkinliklere(konser, tiyatro, sergi vs.) öğrenci ve velilerinizin ilgi göstererek katılmasının, müzik derslerinin daha verimli geçmesi açısından, çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(12), büyük ölçüde(24) ve kısmen(7) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, müzik öğretmenlerinin çalıştığı ilde yapılan sanatsal etkinliklere(konser, tiyatro, sergi vs.) öğrenci ve velilerin ilgi göstererek katılmasının, müzik derslerinin daha verimli geçmesi açısından değerlendirildiğinde müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde de olumlu etkileri olduğu söylenebilir.

Tablo 20 “Çalıştığınız bölgede, kültürel ve sosyal özellikleri açısından düşünüldüğünde, dinlenen-icra edilen müzik türlerinin, öğretmek zorunda olduğunuz müzik dersi müfredatıyla uyumlu ve uyumsuz olması durumları, çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede

	f	%
Tamamen	7	15,9
Büyük Ölçüde	17	38,6
Kısmen	15	34,1
Çok Az	3	6,8
Hiç	2	4,5
Toplam	44	100,0

Grafik 16 “Çalıştığınız bölgede, kültürel ve sosyal özellikleri açısından düşünüldüğünde, dinlenen-icra edilen müzik türlerinin, öğretmek zorunda olduğunuz müzik dersi müfredatıyla uyumlu ve uyumsuz olması durumları, çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

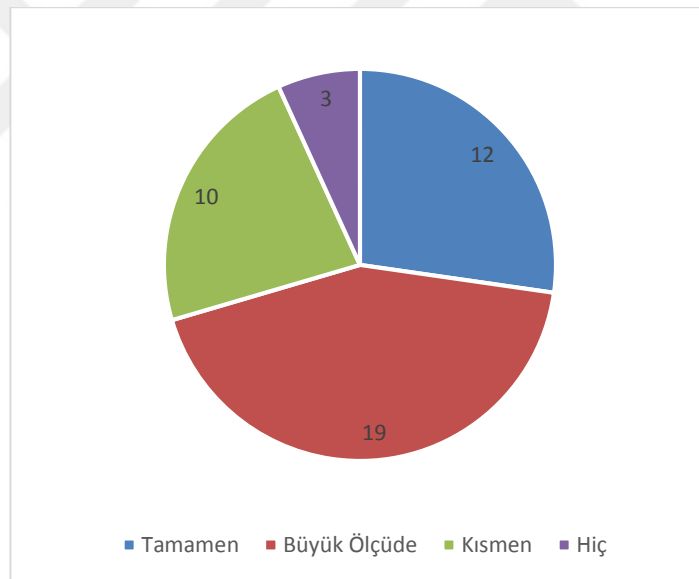

Tablo 20 ve Grafik 16 incelendiğinde “Çalıştığınız bölgede, kültürel ve sosyal özellikleri açısından düşünüldüğünde, dinlenen-icra edilen müzik türlerinin, öğretmek zorunda olduğunuz müzik dersi müfredatıyla uyumlu ve uyumsuz olması durumları, çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(7), büyük ölçüde(17) ve kısmen(15) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, müzik öğretmenlerinin çalıştığını bölgenin, kültürel ve sosyal özellikleri açısından düşünüldüğünde o bölgede dinlenen-icra edilen müzik türlerinin, öğretmek zorunda oldukları müzik dersi müfredatıyla uyum durumunun müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde orta derecede bir etkisi olduğu söylenebilir.

Tablo 21 “Çalıştığınız bölgede veya okulda işbirlikli çalışmalar yapabileceğiniz başka müzik öğretmenlerinin de olması çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	12	27,3
Büyük Ölçüde	19	43,2
Kısmen	10	22,7
Hiç	3	6,8
Toplam	44	100,0

Grafik 17 “Çalıştığınız bölgede veya okulda işbirlikli çalışmalar yapabileceğiniz başka müzik öğretmenlerinin de olması çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

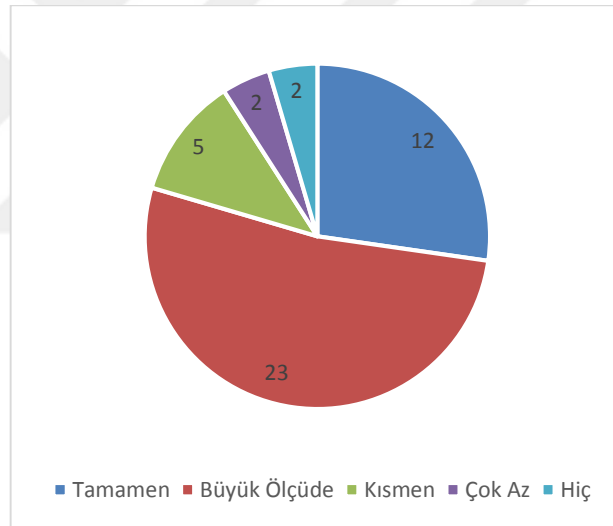

Tablo 21 ve Grafik 17 incelendiğinde Çalıştığınız bölgede veya okulda işbirlikli çalışmalar yapabileceğiniz başka müzik öğretmenlerinin de olması çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkilidir?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(12), büyük ölçüde(19) ve kısmen(10) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, çalıştıkları bölgede veya okulda işbirlikli çalışmalar yapabilecekleri başka müzik öğretmenlerinin de olması müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkisi olduğu söylenebilir.

Tablo 22 “Çalıştığınız okulun devlet veya özel okul olması maddi koşullar açısından düşünüldüğünde, mesleki projelerinizin desteklenmesi durumuna yönelik çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	12	27,3
Büyük Ölçüde	23	52,3
Kısmen	5	11,4
Çok Az	2	4,5
Hiç	2	4,5
Toplam	44	100,0

Grafik 18 “Çalıştığınız okulun devlet veya özel okul olması maddi koşullar açısından düşünüldüğünde, mesleki projelerinizin desteklenmesi durumuna yönelik çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

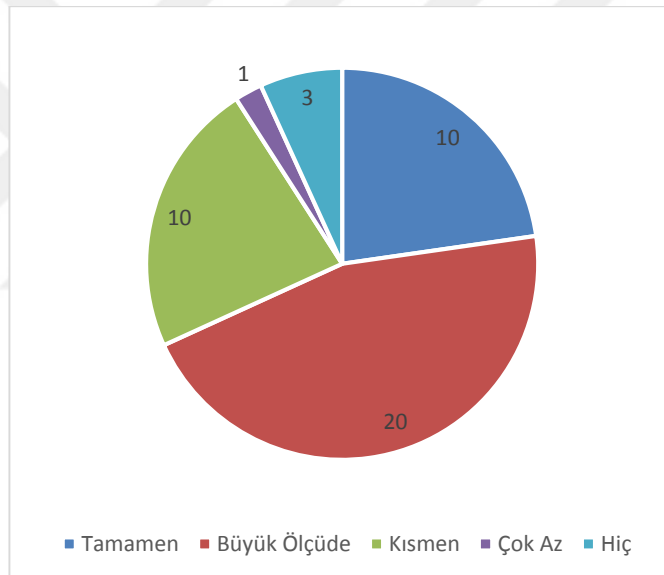

Tablo 22 ve Grafik 18 incelendiğinde “çalıştığınız okulun devlet veya özel okul olması maddi koşullar açısından düşünüldüğünde, mesleki projelerinizin desteklenmesi durumuna yönelik çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(12), büyük ölçüde(23) ve kısmen(5) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, çalıştıkları okulların devlet veya özel okul olması maddi koşullar açısından müzik öğretmenlerinin mesleki projelerinizin desteklenmesine yönelik olarak müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkisi olduğu söylenebilir.

Tablo 23 “Çalıştığınız bölgedeki il yönetiminin il düzeyinde planlamış olduğunuz mesleki proje çalışmalarınıza olumlu-olumsuz tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	10	22,7
Büyük Ölçüde	20	45,5
Kısmen	10	22,7
Çok Az	1	2,3
Hiç	3	6,8
Toplam	44	100,0

Grafik 19 “Çalıştığınız bölgedeki il yönetiminin il düzeyinde planlamış olduğunuz mesleki proje çalışmalarınıza olumlu-olumsuz tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

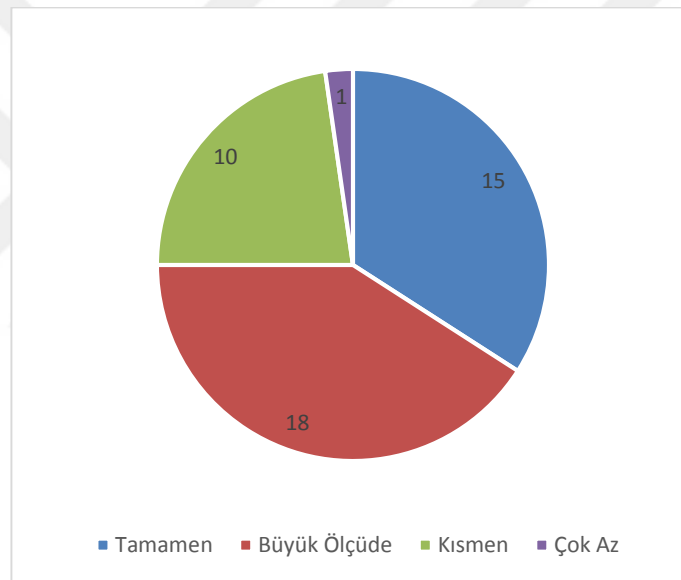

Tablo 23 ve Grafik 19 incelendiğinde “Çalıştığınız bölgedeki il yönetiminin il düzeyinde planlamış olduğunuz mesleki proje çalışmalarınıza olumlu-olumsuz tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(10), büyük ölçüde(20) ve kısmen(10) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, çalıştıkları bölgedeki il yönetiminin müzik öğretmenlerinin il düzeyinde planlamış oldukları mesleki proje çalışmalarına karşı olumlu-olumsuz tutumlarının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkisi olduğu söylenebilir.

Tablo 24 “Yaşadığınız sosyal çevrede insanların müzik öğretmenliği mesleğine karşı olumlu tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	15	34,1
Büyük Ölçüde	18	40,9
Kısmen	10	22,7
Çok Az	1	2,3
Toplam	44	100,0

Grafik 20 “Yaşadığınız sosyal çevrede insanların müzik öğretmenliği mesleğine karşı olumlu tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

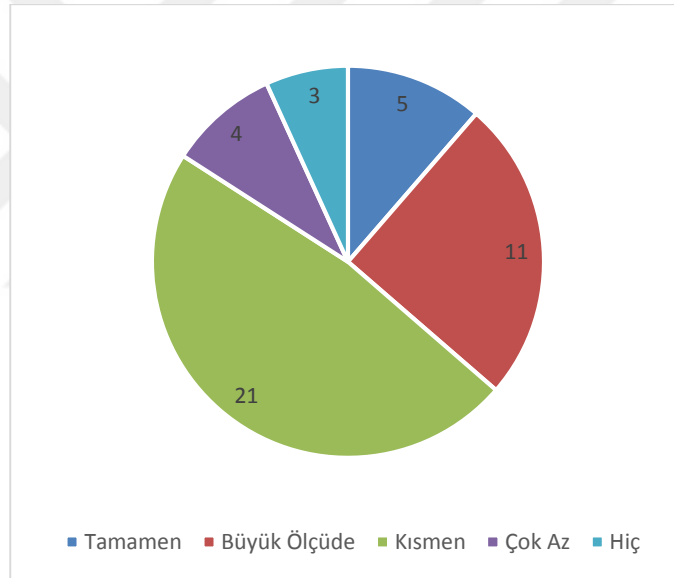

Tablo 24 ve Grafik 20 incelendiğinde “Yaşadığınız sosyal çevrede insanların müzik öğretmenliği mesleğine karşı olumlu tutumları çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkilidir?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(15), büyük ölçüde(18) ve kısmen(10) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, yaşadıkları sosyal çevrede insanların müzik öğretmenliği mesleğine karşı olumlu tutumları olmasının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük oranda etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 25 “Çalıştığınız bölgenin iklim koşullarının olumlu olmasının çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkisi vardır? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	5	11,4
Büyük Ölçüde	11	25,0
Kısmen	21	47,7
Çok Az	4	9,1
Hiç	3	6,8
Toplam	44	100,0

Grafik 21 “Çalıştığınız bölgenin iklim koşullarının olumlu olmasının çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkisi vardır? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

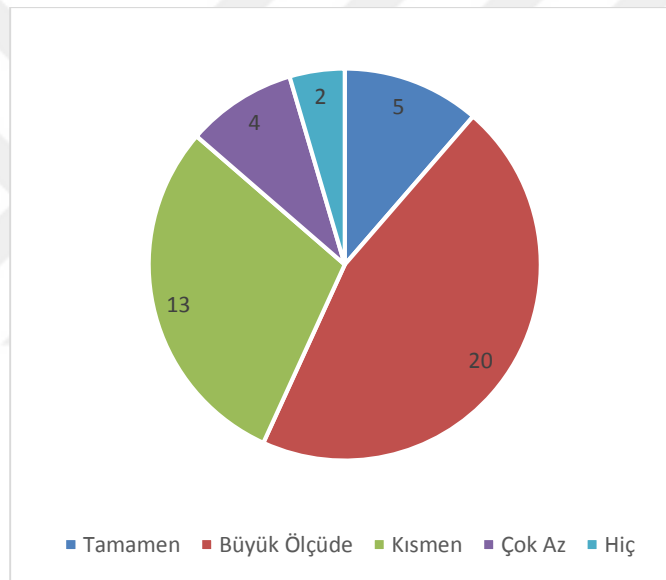

Tablo 25 ve Grafik 21 incelendiğinde “Çalıştığınız bölgenin iklim koşullarının olumlu olmasının çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkisi vardır?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu büyük ölçüde(11) ve kısmen(21) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, çalıştıkları bölgenin iklim koşullarının olumlu olmasının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde orta düzeyde etkileri olduğu söylenebilir.

Tablo 26 “Yaşadığınız çevrede ulaşım koşullarının yeterlilik düzeyleri çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	5	11,4
Büyük Ölçüde	20	45,5
Kısmen	13	29,5
Çok Az	4	9,1
Hiç	2	4,5
Toplam	44	100,0

Grafik 22“Yaşadığınız çevrede ulaşım koşullarının yeterlilik düzeyleri çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

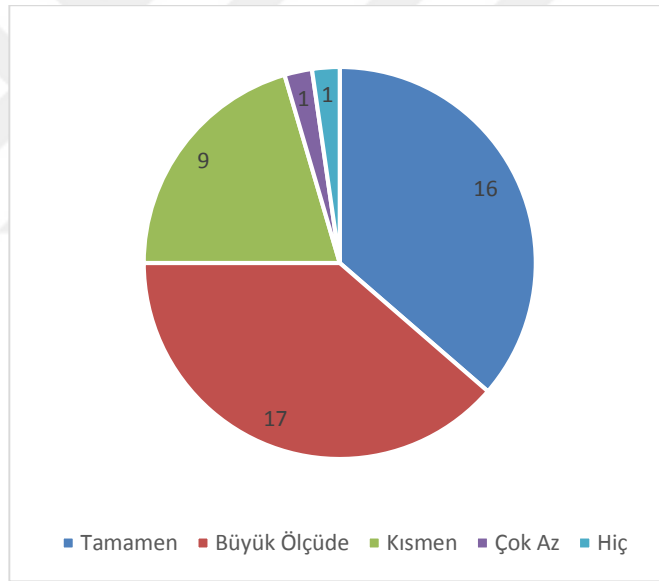
Tablo 26 ve Grafik 22 incelendiğinde “Yaşadığınız çevrede ulaşım koşullarının yeterlilik düzeyleri çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu büyük ölçüde(20) ve kısmen(13) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, yaşadıkları çevrede ulaşım koşullarının yeterlilik düzeylerinin müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkileri olduğu söylenebilir.

Tablo 27 “Çalıştığınız ilde sanatsal faaliyetler(konser, tiyatro, sergi vs.) düzenleniyor olması ve bu etkinliklere katılabilme durumunuz çalışma motivasyonunuz açısından ne derecede etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	16	36,4
Büyük Ölçüde	17	38,6
Kısmen	9	20,5
Çok Az	1	2,3
Hiç	1	2,3
Toplam	44	100,0

Grafik 23 “Çalıştığınız ilde sanatsal faaliyetler(konser, tiyatro, sergi vs.) düzenleniyor olması ve bu etkinliklere katılabilme durumunuz çalışma motivasyonunuz açısından ne derecede etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

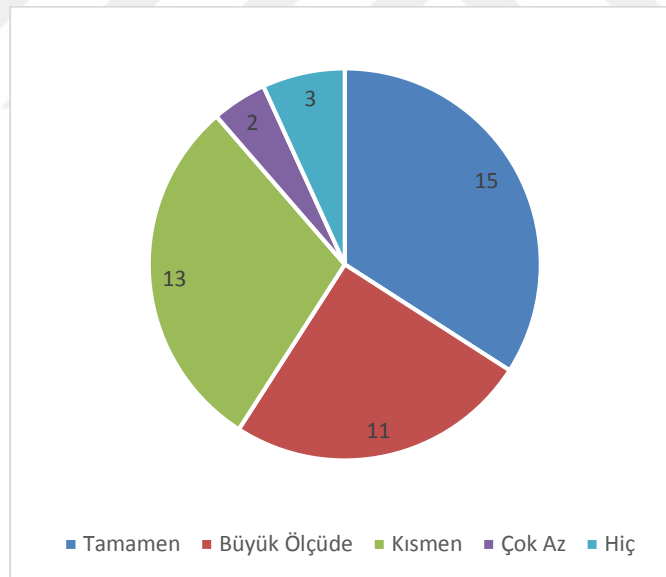
Tablo 27 ve Grafik 23 incelendiğinde “Çalıştığınız ilde sanatsal faaliyetler(konser, tiyatro, sergi vs.) düzenleniyor olması ve bu etkinliklere katılabilme durumunuz çalışma motivasyonunuz açısından ne derecede etkilidir?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(16) büyük ölçüde(17) ve kısmen(9) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, çalıştıkları ilde sanatsal faaliyetler(konser, tiyatro, sergi vs.) düzenleniyor olması ve bu etkinliklere müzik öğretmenlerinin katılabilme durumlarının

müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkileri olduğu söylenebilir.

Tablo 28 “Çalıştığınız ildeki müzik mağazalarının varlığı ve yeterlilik düzeyleri, ekipman ihtiyaçlarınızı karşılaması açısından, çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	15	34,1
Büyük Ölçüde	11	25,0
Kısmen	13	29,5
Çok Az	2	4,5
Hiç	3	6,8
Toplam	44	100,0

Grafik 24 “Çalıştığınız ildeki müzik mağazalarının varlığı ve yeterlilik düzeyleri, ekipman ihtiyaçlarınızı karşılaması açısından, çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

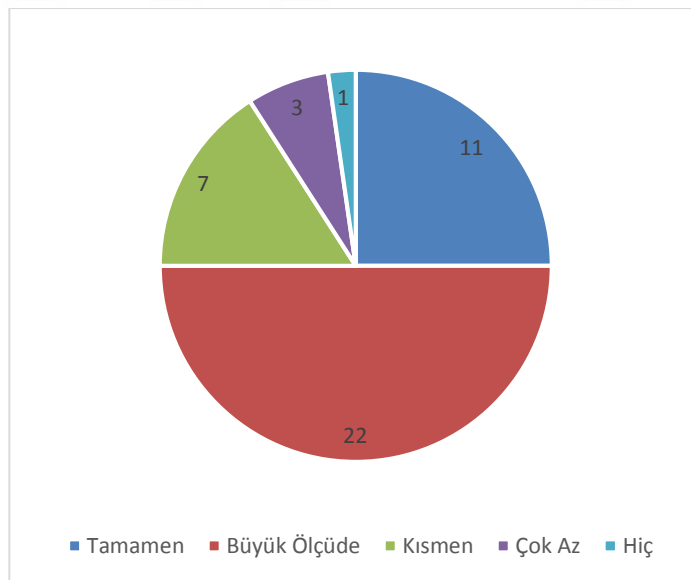
Tablo 28 ve Grafik 24 incelendiğinde “Çalıştığınız ildeki müzik mağazalarının varlığı ve yeterlilik düzeyleri, ekipman ihtiyaçlarınızı karşılaması açısından, çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derecede etkilidir?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(15) büyük ölçüde(11) ve kısmen(13) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, çalışmakta oldukları ildeki müzik mağazalarının varlığı ve yeterlilik

düzeyleri, müzik öğretmenlerinin ekipman ihtiyaçlarınızı karşılaması açısından müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkileri olduğu söylenebilir.

Tablo 29 “Çalıştığınız kurumda veya bölgede müzik etkinliklerinizi sergileyebileceğiniz bir konser salonu bulunmasının çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkisi vardır?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	11	25,0
Büyük Ölçüde	22	50,0
Kısmen	7	15,9
Çok Az	3	6,8
Hiç	1	2,3
Toplam	44	100,0

Grafik 25 “Çalıştığınız kurumda veya bölgede müzik etkinliklerinizi sergileyebileceğiniz bir konser salonu bulunmasının çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkisi vardır?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

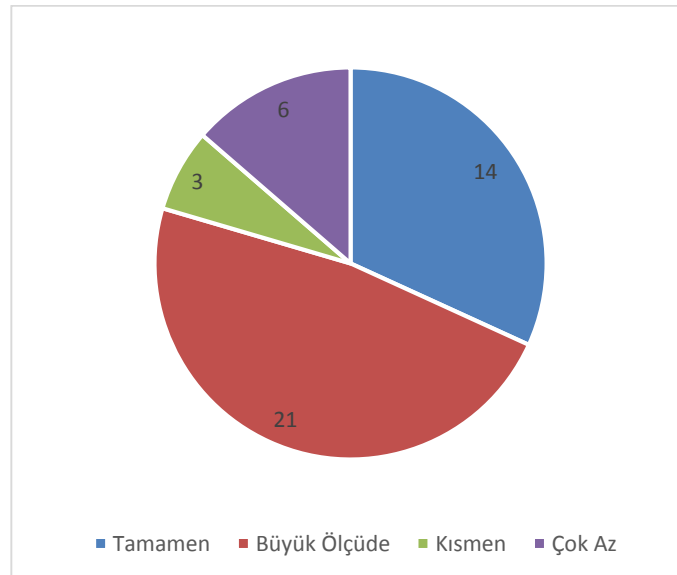
Tablo 29 ve Grafik 25 incelendiğinde “Çalıştığınız kurumda veya bölgede müzik etkinliklerinizi sergileyebileceğiniz bir konser salonu bulunmasının çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkisi vardır?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu

soruyu tamamen(11) büyük ölçüde(22) ve kısmen(7) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, çalıştıkları kurumda veya bölgede müzik etkinliklerini sergileyebilecekleri bir konser salonu bulunmasının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkileri olduğu söylenebilir.

Tablo 30 “Çalıştığınız kurumda veya bölgede müzik etkinliklerinizi sergileyebileceğiniz ekipmanların (mikrofon, hoparlör, mikser vs.) yeterlilik düzeyleri çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	14	31,8
Büyük Ölçüde	21	47,7
Kısmen	3	6,8
Çok Az	6	13,6
Toplam	44	100,0

Grafik 26 “Çalıştığınız kurumda veya bölgede müzik etkinliklerinizi sergileyebileceğiniz ekipmanların (mikrofon, hoparlör, mikser vs.) yeterlilik düzeyleri çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

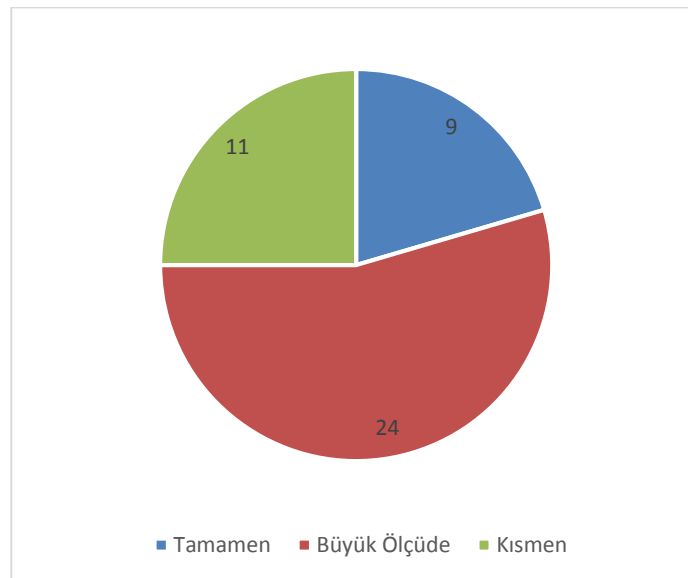
Tablo 30 ve Grafik 26 incelendiğinde “Çalıştığınız kurumda veya bölgede müzik etkinliklerinizi sergileyebileceğiniz ekipmanların (mikrofon, hoparlör, mikser vs.) yeterlilik düzeyleri çalışma motivasyonunuz üzerinde ne derece etkilidir?” sorusuna

verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(14) büyük ölçüde(21) ve çok az(6) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, çalıştıkları kurumda veya bölgede müzik etkinliklerini sergileme amaçlı kullanabilecekleri ekipmanların (mikrofon, hoparlör, mikser vs.) yeterlilik düzeyleri müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkileri olduğu söylenebilir.

Tablo 31 . “İl merkezi ve ilçeler arasında fiziksel ve sosyal anlamda çalışma koşulları bakımından farklılıklar var mıdır? Yanıtınız evet ise bu koşul farklılıklarının çalışma motivasyonunuza yönelik ne derece de etkisi vardır? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	9	20,5
Büyük Ölçüde	24	54,5
Kısmen	11	25,0
Toplam	44	100,0

Grafik 27“İl merkezi ve ilçeler arasında fiziksel ve sosyal anlamda çalışma koşulları bakımından farklılıklar var mıdır? Yanıtınız evet ise bu koşul farklılıklarının çalışma motivasyonunuza yönelik ne derece de etkisi vardır? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

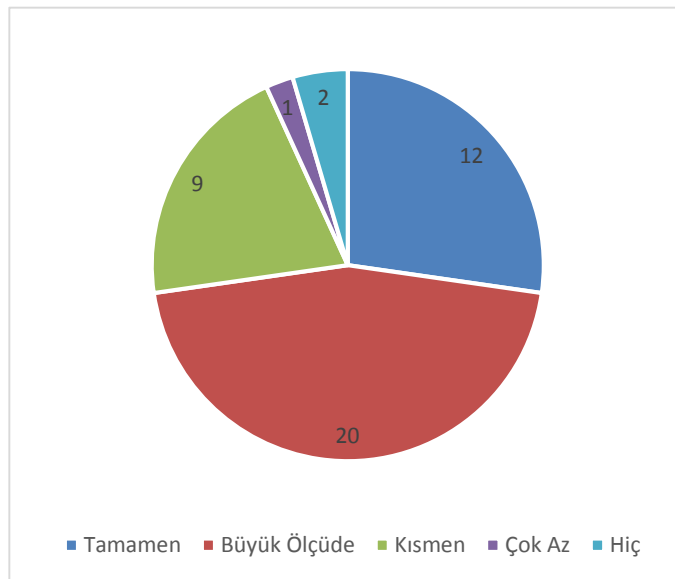
Tablo 31 ve Grafik 27 incelendiğinde “İl merkezi ve ilçeler arasında fiziksel ve sosyal anlamda çalışma koşulları bakımından farklılıklar var mıdır? Yanıtınız evet ise bu

koşul farklılıklarının çalışma motivasyonunuza yönelik ne derece de etkisi vardır?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(9) büyük ölçüde(24) ve kısmen (11) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, müzik öğretmenlerinin görev yaptıkları il merkezi ve ilçeler arasında fiziksel ve sosyal anlamda çalışma koşulları bakımından farklılıklar olmasının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkileri olduğu söylenebilir.

Tablo 32 “Çalışma motivasyonunuzun düşük olduğu dönemler, ortaya koymak istediğiniz etkinliklerin, projelerin kalitesini ne derecede etkiler? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	12	27,3
Büyük Ölçüde	20	45,5
Kısmen	9	20,5
Çok Az	1	2,3
Hiç	2	4,5
Toplam	44	100,0

Grafik 28“Çalışma motivasyonunuzun düşük olduğu dönemler, ortaya koymak istediğiniz etkinliklerin, projelerin kalitesini ne derecede etkiler? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

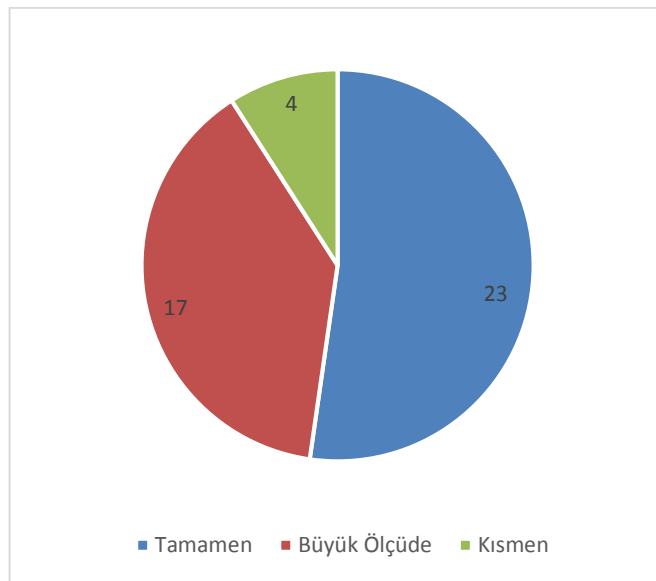

Tablo 32 ve Grafik 28 incelendiğinde “Çalışma motivasyonunuzun düşük olduğu dönemler, ortaya koymak istediğiniz etkinliklerin, projelerin kalitesini ne derecede etkiler?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(12) büyük ölçüde(20) ve kısmen(9) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonlarının düşük olduğu dönemlerde ortaya koymak istedikleri etkinliklerin, projelerin kalitesinin de büyük ölçüde etkilenebileceği söylenebilir.

Tablo 33 “Çalışma motivasyonunuzun olumlu olduğu dönemlerde yaptığınız etkinliklerin, projelerin sosyal çevreye de olumlu yansımaları ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

	f	%
Tamamen	23	52,3
Büyük Ölçüde	17	38,6
Kısmen	4	9,1
Toplam	44	100,0

Grafik 29 “Çalışma motivasyonunuzun olumlu olduğu dönemlerde yaptığınız etkinliklerin, projelerin sosyal çevreye de olumlu yansımaları ne derecede etkilidir? ” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

Tablo 33 ve Grafik 29 incelendiğinde “Çalışma motivasyonunuzun olumlu olduğu dönemlerde yaptığınız etkinliklerin, projelerin sosyal çevreye de olumlu yansımaları ne derecede etkilidir?” sorusuna verilen cevapların dağılımı görülmektedir. Buna göre ankete katılan müzik öğretmenlerinin tamamına yakını bu soruyu tamamen(23) büyük ölçüde(17) ve kısmen(4) olacak şekilde cevaplamışlardır. Buna göre, müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonlarının yüksek(olumlu) olduğu dönemlerde ortaya koymak istedikleri etkinliklerin, projelerin kalitesinin de büyük ölçüde olumlu düzeyde etkilenebildiği ve bu sayede sosyal çevreye yansımalarının da olumlu düzeyde olduğu söylenebilir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, elde edilen bulgulara dayalı olarak varılan sonuçlar yer almaktadır.

5.1. Sonuçlar

Çalışmada elde edilen sonuçlara göre Osmaniye ilinde görev yapmakta olan müzik öğretmenlerin uygulanan ankete vermiş oldukları veriler doğrultusunda aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Çalışılan bölgede sosyal ve fiziksel koşulların olumlu ve olumsuz olma durumlarının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonu üzerinde etkileri olduğu görülmektedir.

Çalıştıkları kurumda müzik sınıfı bulunmasının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonu üzerinde olumlu etkileri olduğu ortaya konulmuştur.

İnteraktif öğretim teknolojilerini (akıllı tahta, bilgisayar, projeksiyon cihazı, tablet, pc vs.) kullanabileceğiniz bir çalışma ortamı olmasının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonu üzerinde olumlu etkileri olduğu görülmektedir.

Müzik öğretmenlerinin mesleki etkinliklerinde sosyal medya uygulamalarında yer alan müzik materyallerini(video, müzik, nota vb.) kullanıyor olması sınıf içi eğitim öğretim etkinliklerindeki motivasyonu da olumlu yönde büyük oranda etkili olduğu görülmektedir.

Yıl içerisinde müzik öğretmenleri tarafından gerçekleştirilen müzik etkinliklerinde, okul idaresinden ve diğer branş öğretmenlerinden destek görüyor olmanın müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonu üzerinde oldukça olumlu etkileri olduğu görülmektedir.

Okul idaresinin mesleki etkinliklere karşı olumlu-olumsuz tutumlarının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonu üzerinde etkili olduğu görülmektedir.

Öğrenci velilerinin müzik öğretmenleri ve müzik dersine karşı olumsuz hareket ve tutumlarının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonu üzerinde oldukça etkili olduğu görülmektedir.

Görev yaptıkları kurumda öğrenim gören öğrencilerin müzik dersine yönelik olumlu-olumsuz tutumları müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonu üzerinde oldukça etkili olduğu görülmektedir.

Müzik öğretmenlerinin çalıştığı ilde yapılan sanatsal etkinliklere(konser, tiyatro, sergi vs.) öğrenci ve velilerin ilgi göstererek katılmasının, müzik derslerinin daha verimli geçmesi açısından değerlendirildiğinde müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde de olumlu etkileri olduğu görülmektedir.

Müzik öğretmenlerinin çalıştığını bölgenin, kültürel ve sosyal özellikleri açısından düşünüldüğünde o bölgede dinlenen-icra edilen müzik türlerinin, öğretmek zorunda oldukları müzik dersi müfredatıyla uyum durumunun müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde orta derecede bir etkisi olduğu görülmektedir.

Çalıştıkları bölgede veya okulda işbirlikli çalışmalar yapabilecekleri başka müzik öğretmenlerinin de olması müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkisi olduğu görülmektedir.

Çalıştıkları okulların devlet veya özel okul olması maddi koşullar açısından müzik öğretmenlerinin mesleki projelerinin desteklenmesine yönelik olarak müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkisi olduğu görülmektedir.

Çalıştıkları bölgedeki il yönetiminin müzik öğretmenlerinin il düzeyinde planlamış oldukları mesleki proje çalışmalarına karşı olumlu-olumsuz tutumlarının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkisi olduğu görülmektedir.

Yaşadıkları sosyal çevrede insanların müzik öğretmenliği mesleğine karşı olumlu tutumları olmasının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük oranda etkili olduğu görülmektedir.

Çalıştıkları bölgenin iklim koşullarının olumlu olmasının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde orta düzeyde etkileri olduğu görülmektedir.

Yaşadıkları çevrede ulaşım koşullarının yeterlilik düzeylerinin müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkileri olduğu görülmektedir.

Çalıştıkları ilde sanatsal faaliyetler(konser, tiyatro, sergi vs.) düzenleniyor olması ve bu etkinliklere müzik öğretmenlerinin katılabilme durumlarının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkileri olduğu görülmektedir.

Çalışmakta oldukları ildeki müzik mağazalarının varlığı ve yeterlilik düzeyleri, müzik öğretmenlerinin ekipman ihtiyaçlarını karşılaması açısından müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkileri olduğu görülmektedir.

Çalıştıkları kurumda veya bölgede müzik etkinliklerini sergileyebilecekleri bir konser salonu bulunmasının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkileri olduğu görülmektedir.

Çalıştıkları kurumda veya bölgede müzik etkinliklerini sergileme amaçlı kullanabilecekleri ekipmanların (mikrofon, hoparlör, mikser vs.) yeterlilik düzeyleri müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkileri olduğu görülmektedir.

Müzik öğretmenlerinin görev yaptıkları il merkezi ve ilçeler arasında fiziksel ve sosyal anlamda çalışma koşulları bakımından farklılıklar olmasının müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonları üzerinde büyük ölçüde etkileri olduğu görülmektedir.

Müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonlarının düşük olduğu dönemlerde ortaya koymak istedikleri etkinliklerin, projelerin kalitesinin de büyük ölçüde etkilenebildiği görülmektedir.

Müzik öğretmenlerinin çalışma motivasyonlarının yüksek(olumlu) olduğu dönemlerde ortaya koymak istedikleri etkinliklerin, projelerin kalitesinin de büyük ölçüde olumlu düzeyde etkilenebildiği ve bu sayede sosyal çevreye yansımalarının da olumlu düzeyde olduğu görülmektedir.

5.2.Öneriler

Araştırmada elde edilen veriler doğrultusunda aşağıdaki görül ve önerilerde bulunulmuştur.

Motivasyon düzeyinin eğitim-öğretim etkinlikleri sürecinde oldukça etkili olduğu bilgisinden yola çıkılarak müzik öğretmenlerinin de motivasyon düzeylerinin yüksek düzeyde tutulması durumunda daha aktif ve verimli işler ortaya koyabileceği bir gerçektir. Bu anlamda çalışma sonuçlarında elde edilen verimler yorumlandığında müzik öğretmenlerinin motivasyon düzeylerini olumlu yönde etkileyebilecek iyileştirmeler, davranışlar, stratejiler geliştirilmelidir.

Müzik öğretmenlerinin görev yaptıkları ilde çalışma koşullarının fiziksel olarak iyileştirilmesi, her müzik öğretmenin verimli çalışmalar ortaya koyabileceği bir müzik sınıfının olması, müzik sınıflarında teknik ekipman ve gereçlerin eksiksiz yer alması, teknoloji destekli müzik dersleri yapabilecekleri projeksiyon, akıllı tahta gibi donanımların yine müzik sınıflarında yer alması gereklidir. Böylelikle hem müzik öğretmenlerinin hem de eğitim süreçlerinde yer alacak olan öğrencilerin çalışma motivasyonlarında olumlu sonuçlar gözlenmeye başlanacaktır.

Müzik öğretmenlerinin gelişen teknolojiyi takip ederek, öğrencilerin bu teknolojiyi hangi yönleriyle kullandıklarının tespitini yaparak geliştireceği eğitim stratejileri yine hem müzik öğretmenin çalışma motivasyonunu hem de kendi ihtiyaçlarının farkında olarak eğitim veren bir müzik öğretmenleri olduğunu fark eden öğrencilerin dikkatini toplayarak olumlu anlamda güdüleme sağlayacaktır.

Okul idaresi, diğer branş öğretmenleri, branş öğretmenleri, veliler ve öğrencilerin ortak desteği doğrultusunda olumlu bir motivasyon tutumu içerisine girecek olan müzik öğretmenlerinin sosyal çevreye sunacakları müzik projeleri de ses getirecektir. Bu anlamda çalıştığı okulda, bölgede müzik sanat icra etmekle birinci derecede görevli olan müzik öğretmenlerinin her türlü desteği çevresinden alarak motive bir şekilde çalışabilmesi sağlanmalıdır.

Yine sanat ile uğraşan müzik öğretmenlerinin zaman zaman sanatsal etkinliklere gidebilme imkânının da yaşadıkları il içerisinde çeşitli kurumlar tarafından sağlanması beklenir. İl içerisinde düzenlenen kültürel ve sanatsal faaliyetlerin müzik öğretmenlerine ücretsiz olarak düzenlenmesi motivasyon anlamında olumlu katkılar ortaya koyabilir. Ücretsiz olması bir yana düzenlenmesi bile sanat etkinliklerine katılacak olan müzik öğretmenlerini motive edecektir.

Müzik öğretmenlerinin zorunlu olarak öğretmek zorunda oldukları müfredat konularının dışında çalıştıkları bölgenin müzik kültürünü de analiz ederek buna yönelik repertuar edinme çalışmaları yapmalarının da sınıf ortamında ve sosyal çevre içerisinde motivasyon anlamında katkıları olabilir.

Çalıştıkları kurumlarda etkinlikler düzenlemek isteyen müzik öğretmenlerinin en büyük sorunlarından birisi de ses sistemi olarak adlandırabileceğimiz sahneleme ekipmanlarının temini, taşınması, kurulumu, sahneleme sırasında yönetimidir. Bu gibi teknik materyallerin gerektiğinde idareler tarafından müzik öğretmenlerinin kullanımına yönelik olarak tam destekli olarak verilmesi gereklidir. Bu destekle birlikte sahneleme sırasında dinleyicilerine hazırlamış oldukları eserleri en iyi kalitede dinletebileceğinin bilincinde olan bir müzik öğretmeni çalışmalarına daha motive bir şekilde devam edebilecektir.

KAYNAKÇA

Acat, & Demiral. (2002). Türkiyede Yabancı Dil Öğreniminde Motivasyon Kaynakları ve Sorunları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 8, 312-329.

Ada, Ş., Akan, D., Ayık, A., Yıldırım, İ., & Yalçın, S. (2013). Öğretmenlerin motivasyon etkenleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(3), 151-166.

Çevik, D. B. (2011). Müzik Öğretmeni Adaylarının Çeşitli Değişkenlere Göre Problem Çözme Becerileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 19(3) 1003-1012.

Çuhadar, C. H. (2016). Müzik ve Müzik Eğitimi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25(1), 217-230.

Dede, Y., & Argün, Z. (2004). Öğrencilerin matematiğe yönelik içsel ve dışsal motivasyonlarının belirlenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 29(134).

Dursun, Y. (2015). *Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik alguları ile yaşam ve iş doyumları arasındaki ilişki* (Doktora tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul).

Dündar, M. (2003). Müzik öğretmeni yetiştirmede alanda eğitim. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1).

Ersarı, G., & Naktiyok, A. (2012). İş görenin içsel ve dışsal motivasyonunda stresle mücadele tekniklerinin rolü. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(1).

Girgin, D. (2015). Bireysel çalgı dersi motivasyon ölçeği: geçerlik güvenirlik analizi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(4), 1723-1736.

Gömlüksiz, M. N., & Serhatlıoğlu, B. (2014). Öğretmen adaylarının akademik motivasyon düzeylerine ilişkin görüşleri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 173(173), 99-128.

Gündoğdu, P., & Deniz, J. (2006). Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterliklerinin incelenmesi ve değerlendirilmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 27(27), 119-134.

Gürgen, E. T., & Bilen, S. (2005). Müzik alan derslerinin müzik öğretmeni adaylarının yaratıcı düşünme becerileri üzerindeki etkileri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(3).

İnci, U., & Burak, S. (2017). Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Tükenmişlikleri (Antalya İli Örneği). *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi Journal of Research in Education and Teaching*, 6.

Kalyoncu, N. (2004). Müzik öğretmeni yeterlikleri ve güncel müzik öğretmenliği lisans programı. *Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi Süleyman Demirel Üniversitesi*, 7-10.

Kaptan, Z., & Giral, E. (2015). Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Yaşantılarında Karşılaştıkları Problemler. *Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 39, 173-201.

Karaköse, T., & Kocabaş, İ. (2012). Özel ve Devlet Okullarında Öğretmenlerin Beklentilerinin İş Doyumu Ve Motivasyon Üzerine Etkileri. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 2, 3-14.

Korkmaz, Ö. (2004). Müzik öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeyleri. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 20(20), 125-148.

Korkmaz, Ö. (2004). Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Tükenmişlik Düzeyleri. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 125-148.

Modrı, I. G. (2012). Müzik öğretmenliği öğrencilerinin piyano dersi motivasyonları ile kişilik özellikleri arasındaki ilişki. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 74-98.

Orhan, Ş. (2006). Anadolu güzel sanatlar liseleri çalgı eğitiminde motivasyon. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (20).

Otacıoğlu, S. G. (2008). Müzik öğretmenlerinde tükenmişlik sendromu ve etkileyen faktörler. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(15), 103-116.

Otacıoğlu, S. G. (2008). Müzik Öğretmenlerinde Tükenmişlik Sendromu Ve Etkileyen Faktörler. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9, 103-116.

Öz, N. B. (2001). İnsanın Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitiminin Önemi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* Cilt: XIV, Sayı: 1.

Özevin, B. (2006). Oyun, dans ve müzik dersine ilişkin motivasyon ölçeği. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi*, 26-28.

Özkul, Y. (2013). Örgüt ikliminin motivasyon üzerine etkisi: Bir uygulama. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çalışma Ekonomisi Ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı, İstanbul.

Özmenteş, S. (2013). Çalgı eğitiminde öğrenci motivasyonu ve performans. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi Journal of Research in Education and Teaching*. 2(2). 320-331.

Sağlam, A. Ç. (2008). Müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 59-69.

Sarıca, Y. (2013). Eğitim ortamlarının iyileştirilmesinin yönetici ve öğretmen motivasyonuna etkisi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Sungurtekin, K. M. (2010). Motivasyon ve çalgı eğitimindeki yeri. *e-Journal of New World Sciences Academy Fine Arts*, D0009, 5, (1), 28-34.

Şen, Ü. S. (2014). Müzik Öğretmeni Adaylarının Müzik Estetiğine İlişkin Algıları. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 3(13), 1-24.

Şen, Y. (2006). Okulöncesi dönemde, çocuğun gelişiminde müziğin önemi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 337-343.

Şencan, H. (2005). *Sosyal ve Davranışsal Ölçümlerde Geçerlilik ve Güvenilirlik*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Tokinan, B. Ö., & Bilen, S. (2011). Yaratıcı dans etkinliklerinin motivasyon, özgüven, özyeterlik ve dans performansı üzerindeki etkileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(40), 363-374.

Uçan, A. (2018). Dünyada müzik araştırmalarına genel bir bakış. *KKÜ. I. Uluslararası müzik araştırmaları öğrenci kurultayı*, 7-45.

EK. 1 ANKET FORMU

